

NOWY

KATOWICE

Mieleckiego nr. 8
— Telefon nr. 346-48 —

10 Gr

Reprezentacje:

Cieszyn, Rynek
Bielsko, Kolejowa 11
Sosnowiec, Będzińska
Rybnik — Król. Huta
Tarn. Góry — Lubliniec

W trakcie orgji seksualnych rodziły się krwawe plany 200 przywódców szturmówek oczekuje rozstrzelania

Hitler z rewolwerem w ręku sam dokonał aresztowania buntowników

Londyn, 2. VII. (tel. wł.) Według doniesień z Berlina w ciągu tygodnia mają się odbyć dalsze egzekucje przywódców szturmówek. Obecnie trudno jeszcze otrzymać definitywnych informacji co do rozstrzelanych w dniu wczorajszym 10 przywódców SA. Wymienione są jednak nazwiska von Alvensleben, bliskiego przyjaciela von Papena oraz jego sekretarza osobistego von Bosse. Według nadeszłych do Londynu dalszych informacji w aresztach znajduje się około 200 przywódców szturmówek, którzy staną przed sądem wojennym.

Berlin, 2. VII. (tel. wł.) Charakterystyczny jest moment dokonania aresztowania przywódcy buntu, szefa sztabu SA Roehma. Aresztowania tego dokonano w nocy, co więcej w wykonaniu aresztowania wziął udział sam Hitler, który się udał z podkomendnymi, jacy zachowali mu wierność, do posiadłości wiejskiej Roehma w Wiesse i osobiście go w pokoju sypialnym zaaresztował, trzymając w ręku rewolwer. Roehm był bardzo zaskoczony i zawstydzony, bowiem w sąsiednim pokoju spotkano w niedwuznacznej sytuacji z młodym chłopcem jego przyjaciela Heinesa, przywódcę szturmówek prowincji śląskiej. Poza Roehmem został aresztowany cały jego sztab.

W związku z temi niezwykle okolicznościami towarzyszącymi tym aresztowaniom prasa przypomina, że Niemcy mają szczególne szczęście do skandali seksualnych wśród najwyższych dostojników państwa, co jeszcze przed wojną zapoczątkował Eulenburg, doradca osobisty i przyjaciel Wilhelma II.

Berlin, 2. VII. (tel. wł.) Oficjalne źródła niemieckie podają, że za podniesienie buntu przeciw Hitlerowi, co miało nastąpić w porozumieniu z zastrzelonym już gen. Reichswehry von Schleicherem, brzy współudziałem obcego mocarstwa, zostali zastrzeleni bez sądu w niedzielę również i dowódcy grup SA August

Schneidhuber (Monachjum) Heines (Śląsk) Karol Ernst (Berlin), Wilhelm Schmidt (Monachjum) Hans Hayn (Saksonja), von Heydebreck (Pomorze) i hr. Spreti (Monachjum). Nieoficjalnie jednak mówi się,

że ofiarą krwawej likwidacji nieudalego puczu szturmówek padło znacznie więcej zarówno przywódców jak i osób urzędowych, prowadzących z buntownikami konszachty.

Berlin, 2. VII. (tel. wł.). Władze niemieckie zapewniają, że „czystka” została już ukończona, co należałoby rozumieć, w ten sposób, że II. rewolucja III. Rzeszy została zlikwidowana.

Zdobywcy Atlantyku w Warszawie

Niesłychany entuzjazm tłumów

Wniosek o nadanie złotych „Krzyżów Zasługi”

Warszawa, 2. VII. (tel. wł.). Dziś o godz. 11,30 samolot braci Adamowiczów wylądował niespodzianie w Toruniu. W 20 minut po 11 nad miastem ukazał się samolot, który swym kształtem zainteresował oficerów pułku lotniczego. Byli to polscy lotnicy bracia Adamowicze Ku lądującemu samolotowi podbiegli żołnierze i oficerowie 4 pułku lotniczego, którzy tym sposobem byli pierwszymi polskimi świadkami brawurowego przylotu polskich lotników na ziemię ojczystą. Adamowiczów natychmiast przeprowadzono do kasyna oficerskiego na zaaranżowany obiad. Byli oni w doskonałej formie i z ożywieniem rozmawiali z oficerami. Opowiadali, że zamierzali polecieć z Krossen wprost do Warszawy, której mimowoli zrobili wczoraj wieczorem zawód. Taki sam zawód — mówi Józef Adamowicz — zrobiliśmy i dziś rano, ale nie martwimy się tym, bo mamy za to okazję zwiedzenia starego polskiego Torunia. Po starcie z Krossen, gdy samolot znajdował się już w powietrzu, motor zaczął iść nieregularnie, zaczął nagle stawać. Okazało się, że w samolocie przecieka rurka, prowadząca od zbiornika do karburatora. Trzeba było wobec tego lądować w Toruniu, który był najbliższy. W toku rozmowy Adamowicze kilkakrotnie zapytywali o los swego samolotu. Również podczas obiadu ciągle zwracali uwagę na swój aparat twierdząc, że oni i ich samolot to trójka nierozdzielna. Oficerowie uspokoiли ich, że w hangarze najlepsi mechanicy pracują nad naprawą aparatu. Po lądowaniu w Niemczech — opowiadają — kłopot sprawił im fakt, że znajdowali się daleko od jakiegoś większego miasta. Władze niemieckie nadzwyczaj skrupulatnie dokonały swych formalności. Przeprowadzili bowiem rewizję w samolocie a nawet dokonano u jednego z nich osobistej rewizji. Największą przykrością dla nas było, — mówi jeden z Adamowiczów — że nie mogliśmy natychmiast zadepeszować do Warszawy. Wyobraźliśmy sobie zaniepokojenie, jakie może powstać z powodu braku o nas wiadomości. Nie mogliśmy jednak z powodu nocy dać o sobie znaku. Odzyskałszy dobry humor dopiero wtedy, gdy strażnik niemiecki, któremu musieliśmy przyrzec, że ani na krok nie odejdziemy od samolotu, poszedł nam zadepeszować. O godz. 2,30 w nocy otrzymaliśmy telefon. Po międzynarodowym „hallo hallo” zabrzmiały słowa polskie. Był to korespondent P. A. T. a. Rano wystartowaliśmy i jesteśmy już w Polsce. A to najważniejsze i najdonioślejsze.

Po obiedzie w kasynie oficerskim nastąpiła dekoracja lotników polskich odznaką 4 pułku lotniczego. Następnie prezydent miasta podejmował Adamowiczów lampką wina. Po powitaniu wręczył im albumy i medale pamiątkowe m. Torunia. Adamowicze bezpośrednio po wyjściu z samolotu w Toruniu wręczyli p. Barskiemu odznakę ambasadora polskiego w Waszyngtonie, wybitą specjalnie dla pierwszego Polaka, którego spotkała na ziemi ojczystej. O godz. 16,10 lotnicy entuzjastycznie żegnani przez tłumy publiczności odlecieli w stronę Warszawy, eskortowani przez 6 samolotów wojskowych, z których trzy powróciły do Torunia, zaś trzy towarzyszyły im aż do Warszawy.

W Warszawie na lotnisku mokotowskim zebrali się nieprzeliczone tłumy publiczności. Z minuty na minutę rzesze tłumy zapępniały coraz więcej pole dookoła hangaru. Już na początku oceniano ilość publiczności na 10 tys. osób, potem na 15, dalej 20, wreszcie stracono rachubę. Publiczność zapępniała szczególnie trybuny zbudowane specjalnie na tegoroczny Challenge. Na ulicy Topolowej ustawili się niezliczone samochody prywatne i taksówki. Wreszcie na lotnisko przyjechał samochód, przybrany liściami dębowymi, różami i prześlicznym kwieciami. Samochód ten przeznaczony był dla Adamowiczów. O godz. 16 przybył na lotnisko gen. Rayski, szef Aeronautyki w Min. Spraw Wojsk., pułk. Kwieciński, wiceminister komunikacji Bobkowski, wojewoda Jaroszewicz, prezydent miasta stołecznego Warszawy Olpiński i in. Ambasade amerykańska reprezentował ambasador Stanów Zjednoczonych pan Cudahy. Jak się okazuje, wśród tłumy znaleźli się również członkowie rodziny Adamowiczów a m. Stanisław Wilimowski, brat cioteczny, oraz jego szwagier Władysław Tomoczek.

W pewnej chwili od strony Belwederu ukazał się sznur 9 samolotów myśliwskich. Okazało się, że przed Warszawą lotnicy zatoczyli pętlę i przylecieli od strony wschodniej ze względu na dogodność lądowania. Na przedzie szły 9 samolotów myśliwskich z warszawskiego pułku lotniczego a następnie niebieskawa Belanca Adamowiczów wreszcie trzy samoloty toruńskie. Wśród publiczności wybuchł entuzjazm nie do opisania. Rozległ się grzmot oklasków i jeden wielki gromki okrzyk — „Nech żyje! Po dodatkowym okrażeniu lotniska, Adamowicze osiadają na środku lotniska, w dość znacznej odległości od trybun. Tłum ogarnęło szaleństwo i ma-

sy ludzkie momentalnie przerwały silny kordon policyjny, biegnąc w stronę zdobywców Atlantyku.

Po powitaniu Adamowicze wśród nie milknących okrzyków rozentuzjazmowanego tłumu dochodzą do przygotowanego samochodu, którym udają się do ratusza, poprzedzani przez trębaczów. Wzdłuż ulic, które samochód przejeżdżał ustawili się tłumy publiczności witając gorącymi okrzykami bohaterskich lotników. Z balkonów zasypało ich kwiatami. Wśród nieustającego entuzjazmu lotnicy wjeżdżają przed ratusz, w którym odbyło się oficjalne powitanie i wygłoszone zostały mowy a m. prezydenta miasta, ambasadora Stanów Zjednoczonych i plk. Kwiecińskiego im. Aeroklubu R. P. Lotnicy otrzymali honorową odznakę miejską na wstędze. Następnie lotnicy ukazali się publiczności z balkonu i wygłosili krótkie przemówienie i rzucili w tłum kwiaty.

Po odpoczynku w hotelu Europejskim, podejmowani byli Adamowicze wieczorem przez miasto i Aeroklub obiadem.

We wtorek obaj lotnicy udadzą się na Zamek i do Belwederu, gdzie wpiszą się do ksiąg audiencyjnych. Przewidziane jest również złożenie wieńca na grobie mjr. Idzikowskiego.

Eksport węgla do Holandji wykazuje znaczną poprawę

Eksport węgla śląskiego do Holandji w pierwszym półroczu 1934 wykazuje w porównaniu z rokiem ubiegłym znaczną poprawę. Według danych statystycznych przemysł śląski wywoził do Holandji w pierwszych 5 miesiącach 136 000 ton za sumę 747 000 zł.

Powitanie dzieci z obczyzny

Jak już donosiliśmy, w dniu dzisiejszym przyjedzie do Katowic ze Śląska Opolskiego około 600 dzieci, udających się na kolonie letnie Towarzystwa Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej w Niemczech, organizowane w kraju. Pociąg z dziećmi zajedzie o godz. 16 na peron IV, gdzie zbiorą się przedstawiciele Towarzystwa, organizacji społecznych młodzieży i zaproszeni goście już o godzinie 15,45. Uroczyste powitanie dzieci nastąpi przed dworcem, gdzie zostaną wygłoszone okolicznościowe przemówienia.

Komitet Przyjęcia Dzieci prosi jaknajszersze Koła społeczeństwa o wzięcie udziału w tej miłej uroczystości powitania dzieci polskich ze Śląska Opolskiego w Katowicach.

Nowe zamówienia sowieckie

Jak się dowiadujemy, reprezentanci sowieckiego przedstawicielstwa handlowego wszczęli pertraktacje z przedstawicielami śląskiego hutnictwa cynkowego w sprawie dostawy większej partii blachy cynkowej. Pertraktacje mają przebieg pomyślny i w ciągu bieżącego tygodnia zostaną przypuszczalnie ukończone. Część zamówienia platna jest zgóry, druga zaś krótkoterminowymi weksłami.

—oxo—

B. nacz. Hertz na wolnej stopie

Z polecenia władz prokuratorskich przebywający dotąd w areszcie śledczym b. naczelnik III. Urzędu Skarbowego w Katowicach Hertz został zwolniony z aresztu i oddany pod dozór policyjny. Współobwiniony w tej sprawie b. kierownik działu egzekucyjnego Matyka, pozostaje dalej w areszcie.

Izolowani będą zatrudnieni PRZY ROZBIÓRCIE RUIN.

Białystok, 3.7. W związku z organizowaniem pierwszego obozu izolacyjnego w Berezie Kartuskiej donoszą, z Brześcia, że komendantem obozu będzie podinspektor policji Szefer z Komendy Głównej Policji Państwowej z Warszawy. Oboz mieścić się będzie w budynkach po 9 bat. szkolnym w szkole podchorążych rezerwy.

Internowani w obozie w pierwszym okresie zatrudnieni będą zapewne przy rozbiórce ruin.

W czwartek bawił w Berezie wojewoda poleski Kostek-Biernacki, który na miejscu wydał zarządzenia w sprawie organizacji obozu.

Butelka wody sodowej zabiła kobietę. Niezwyczajny wypadek w Piotrkowie.

Piotrków, 3 lipca. — Wydarzył się w Piotrkowie okropny wypadek. Mieszkanica miasta niejaka Sabina Słot lat 20, niosła do mieszkania syfon wody sodowej.

przyciskając butelkę do piersi.

W pewnym momencie pod wpływem gorąca fiaska eksplodowała i odłamki szkła wbiły się głęboko w ciało dziewczyny. Doznała ona przytem bardzo ciężkich uszkodzeń, a między innymi

mi przebiła aortę, co spowodowało śmierć kobiety.

Krwawiącą bardzo silnie Słotównę przebiegnie odwieźli do szpitala św. Trójcy, gdzie przystąpiono do opatrunku. Wszelki jednak ratunek okazał się niemożliwy, gdyż dziewczyna w parę chwil później wyzionęła ducha.

Niecodzienny ten wypadek wywołał w mieście różne komentarze.

Nieczyste ręce Europejczyków. Podróż egzotycznego księcia.

W tych dniach do Londynu przybył jeden z najpotężniejszych władców hinduskich — następca tronu państwa Nepału, znajdującego się w północnej części Hindostanu. Młody książę ma dość duży tytuł i posiada kilka imion, które brzmią jak następuje: generał Bogadur Szumszera, Jung Bogadur Ragnia. Celem jego przyjazdu jest urządzenie w Londynie

poselstwa nepalskiego

i wręczenie angielskiemu królowi najwyższego orderu swego kraju, „Najenergiejniejszego cesarza”. Książę Bogadur przywiózł z sobą liczną świtę i nawet własne posążki święte, które będą zajmowały zaszczytne miejsce w domu, wyznaczonym dla misji nepalskiej. Oprócz tego w bagażu jego znajduje się kolosalnych rozmiarów beczka ze święconą wodą z Gangesu i worek napełniony ziemią hinduską.

Jak wiadomo, Hindusi wyższych kast nie jedzą pożywienia, przygotowanego rękoma człowieka

niższej kasty.

Z tego też względu przyjechał wraz z ekwipunkiem księcia specjalny kucharz bramińskiego pochodzenia, t. j. człowiek nawet wyższej kasty od samego księcia. Po przybyciu do stolicy, kucharz przedewszystkiem zajął się urządzeniem swej „świątyni” — kuchni, której podłogę wysypał ziemią hinduską, przeobraziwszy ją takim sposobem w „czyste” miejsce.

Bracia Adamowicze

studiują trasę lotu.

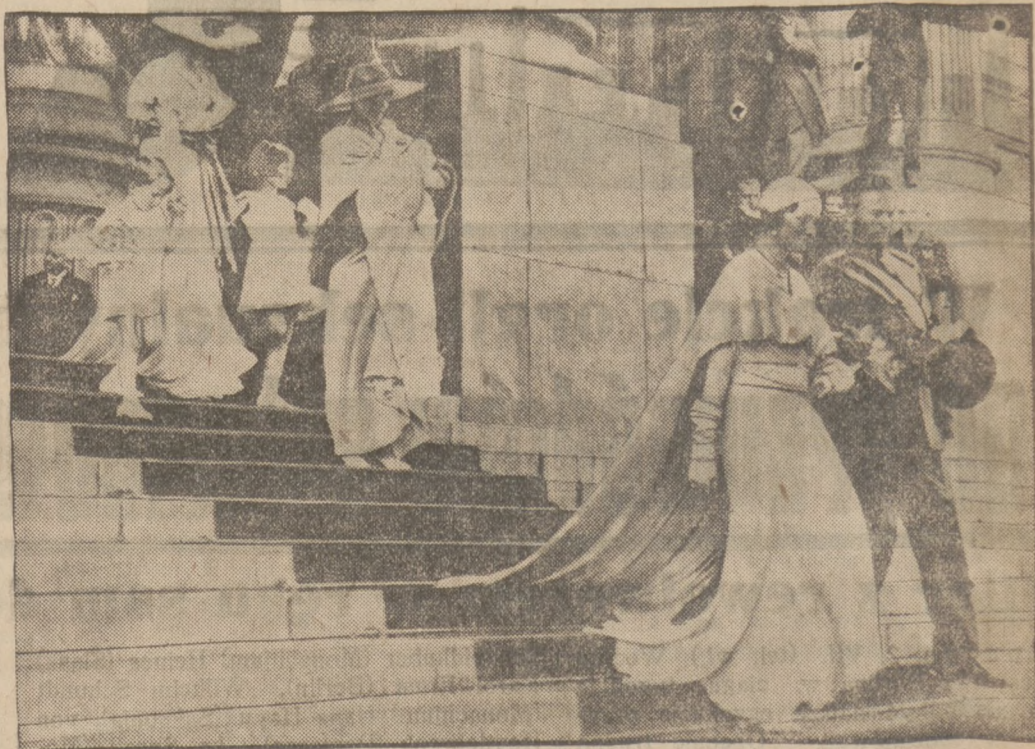
Wreszcie trzeba jeszcze było podłogę połać wodą święconą, aby oczyścić od nóg barbarzyńców, które po niej stapały. Wejście do tej kuchni będzie tylko dostępne samemu kucharzowi, a naczyń kuchennych będą mogły używać tylko jego własne

czyste bramińskie ręce.

Przywieziona woda z rzeki Gangesu będzie użyta również w celach rytualnych. Mianowicie, będą w niej obmywali swe ręce urzędnicy dworu księcia Nepału, mający bezpośrednią styczność z „nieczystymi” Europejczykami i przypadkowo zmuszeni podać dłoń tym ostatnim. Jedyną wodą poświęconą rzece może oczyścić Hindusa po takim zbezczeszczeniu.

J. K.

Królewskie chrzciny.

Król Belgów z małżonką opuszcza katedrę św. Jacka w Brukseli, gdzie dokonano chrztu drugiego syna Alberta.

Bułgarscy wieśniacy fabrykantami narkotyków. Ciekawe spostrzeżenia Egipcjanina.

Angielskie pisma podają szczegóły oświadczenia delegata Egiptu Rusel-Paszy, wypowiedzianego podczas ostatniego posiedzenia komisji walki z opium przy Lidze Narodów. Rusel-Pasza na podstawie ścisłych danych twierdzi, iż centrum produkcji wszystkich narkotyków, używanych nielegalnie, znajduje się obecnie w Bułgarii. Od tej pory, jak rząd turecki zniszczył potajemne fabryki narkotyków, które przedtem dostarczały narkomanom zgubnych ziół, — ośrodek „przemysłu” tego przemieszany został do Bułgarii. Według słów reagenta, dziesięć nowych potajemnych fabryczek, zainstalowanych ostatnio w Bułgarii wyprodukowało w ciągu 1933 r.

trzy tonny opium i tyleż heroiny, t. j. podwójną ilość narkotyków, używaną dla legalnych potrzeb całego świata. Sprawa się komplikuje jeszcze tą okolicznością, iż nowy przemysł znalazł sobie

obrońców i protektorów

w osobach członków zarządu znanego banku, który finansuje całe to przedsięwzięcie. Wielu z rolników bułgarskich zajętych poprzednio hodowlą tytoniu obecnie zasiewają swe pola wyłącznie makiem, którego uprawa, wobec zmniejszonej koniunktury, przynosi więcej zysku.

J. K.

Gdy wicher w żagle dmie... PIERWSZY STATEK SPORTOWY ZBUDOWANO DLA KRÓLA KAROLA II-GO.

Chociaż wyzyskanie siły wiatru do napędu statków jest wynikiem tak starym, że sięga czasów kultury starożytnej, jednak w sporcie żagiel pojawił się dopiero w r. 1660 w Anglii. Pierwszy żaglowy statek sportowy został zbudowany przez znanego ówczesnego wytwórcę okrętów Pettę, dla króla Karola II. W tym samym mniej więcej czasie rozpoczynają się regaty,

urządzane na Tamizie.

Początkowo w zawodach brali udział tylko Anglicy i Holendrzy, rywalizując między sobą na coraz bardziej przystosowanych do celów sportowych statkach, które już wówczas otrzymały nazwę jachtów, na daną przez Holendrów. Coraz większe zainteresowanie regatami i coraz liczniejszy w nich udział zawodników skłonił niektóre stocznie do specjalizowania się w budowie statków sportowych, co znacznie podniosło jakość używanego sprzętu. Potrzeba ujęcia odbywających się zawodów w jakieś normy doprowadziła do stworzenia pierwszych przepisów, według których dające regaty miały się odbywać. Przepisy zostały opracowane po raz pierwszy przez Cirk Water Club w r. 1923. Wspomniany klub nie przetrwał jednak długo i po kilkuletnim istnieniu

został rozwiązany,

a na jego miejsce zorganizowano istniejący po dzień dzisiejszy Royal Yacht Club. Obecnie jest to jeden z największych i najlepiej zaopatrzonych jacht-klubów, posiadający największą ilość nagród za żeglarsko-sportowe.

Właściwy rozwój morskiego żeglarskiego

sportowego rozpoczął się w wieku XIX, w tym czasie powstała większa ilość klubów prawie we wszystkich państwach nadmorskich. Żeglarsko sportowe znalazło również swych zwolenników i w Ameryce, gdzie powstaje New-Jork Club. Klub ten ułożył swe przepisy nieco odbiegające od europejskich, zresztą później przez kluby europejskie

zostały one przejęte.

Pozatem yankesom należy się uznanie za wprowadzenie zupełnie nowego typu jachtów, t. zw. płaskodennych. Obecnie większość małych morskich jachtów, a wszystkie śródlądowe są w ten sposób budowane, przenosząc tem samem budowę na wody płytkie, gdzie użycie głęboko osadzonego z ciężkim kilem zbudowanego jachtu na wzór angielski było dotąd niemożliwe. W r. 1850 odbywają się pierwsze zawody międzynarodowe

z udziałem Amerykanów,

którzy odnieśli wspaniałe zwycięstwo, zabierając za ocean puchar Royal Clubu. Od tego czasu zawody odbywały się corocznie, a triumfowali na nich prawie stale Amerykanie, przodujący w budowie wyścigowych jachtów. Z czasem coraz więcej narodów stawalo do regat, jednak właściwymi rywalami byli zawsze Anglicy i Amerykanie.

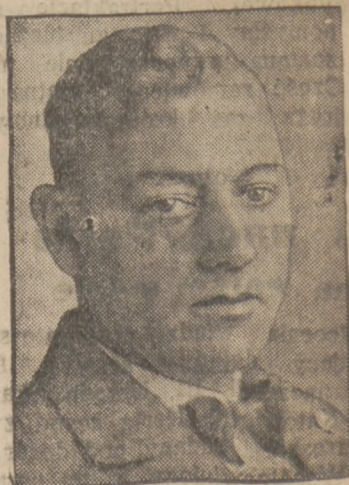
Stopniowo jacht przestał być wyłącznie sprzętem regatowym, a znalazł zastosowanie

bardziej praktyczne.

Zaczęto budować wygodne jachty do dalszych podróży jako prywatne statki. Zaona

trono je w pomocnicze silniki, przeważnie spalinowe, niezależniac je od wiatru, chociaż żagle pozostały w dalszym ciągu głównym środkiem napędu. Amerykanie i tu pobili rekord, rywalizując już tylko między sobą budową coraz droższych i bardziej luksusowych statków, z właściwym sportem niewiele już mających wspólnego.

W Polsce właściwy rozwój żeglarskiego sportowego rozpoczął się dopiero w r. 1924. Obecnie wypłynęliśmy na szersze wody, a statki sportowe z naszą banderą coraz częściej zawijają do obcych portów.

WIKTOR LUTZE.

nowy szef sztabu S. A. w Niemczech.

Siekiera narzędziem mordu

Krwawe zajście w Lipinach — Zabójcy aresztowani

Pomiędzy Teodorem Drozdem z Lipin (ul. Florjana 11) a Kawką Wilhelmem, wspomaganym przez braci Wilhelma, Stefana i Henryka Buchcików, doszło na ulicy Kolejowej w Lipinach do krwawo zakończonych bójki, wynikłej na tle osobistych porachunków. Silniejsi liczebnie napastnicy nie wahali się użyć przeciw słabemu nawet broni. Celował w tym szczególnie Wilhelm Buchcik, który ostrzem siekiery zadał Drodzowi śmiertelny cios w głowę. Ofiara padła bez przytomności z ogromną na bruk, broząc strugami krwi. Widok krwi raczej podniecił napastników, którzy poczęli się znieść nad bezsilną ofiarą, raniąc ją jeszcze licznymi uderzeniami bagnetu w głowę i plecy.

W następstwie wywołanego bójką zbiegowiska szereg rozsądnych obywateli powiadomiło o zajściu policję, która wysłała natychmiast na miejsce mordu

patrol. W międzyczasie jednak napastnicy, odgrając się co odważniejszym mie szkańcom, usiłujących ich chwycić — zbiegli. Ofiarę krwawego bestialstwa, odwieziono do szpitala.

Drozd Teodor mimo wszelkich zabiegów lekarzy nie odzyskał przytomności i zmarł po kilku godzinach męczarni.

Sprawcy zabójstwa nie cieszyli się długo wolnością. Wysłany przez komisariat w Lipinach pościg zdołał ująć wszystkich, tak braci Buchcików jak i Kawkę. Osadzono ich w kryjówce tak sprawnie, że poddali się bez oporu. Zabójców wraz z doniesieniem przekazano do dyspozycji władz sądowych.

„Wspólnota“ zawiera układ z wierzycielami Niema mowy o ogłoszeniu upadłości

Jak się dowiadujemy, Zarząd „Wspólnoty Interesów“ wniósł do Sadu Grodzkiego w Katowicach podanie o otwarcie postępowania układowego i że w związku z tem aż do zatwierdzenia przez Sąd ewentualnego układu z wierzycielami — Nadzór sądowy pozostaje w mocy.

Pogłoski o rzekomym ogłoszeniu upa-

dłości pozbawione są jakichkolwiek podstaw.

W związku z powyższem przypuszczać należy, że postępowanie układowe dotyczy raczej wielkich wierzycieli, t. j. banki niemieckie, które prowadziły przez cały czas nadzoru pertraktacje w sprawie redukcji istniejących długów. Nie przypuszczamy w żadnym wypadku, by postępowanie układowe wdrożone było również i w stosunku do drobnych wierzycieli a wierzymy, że pretensje tych ostatnich będą regulowane w pełnej wysokości.

Śląska „piatiletka“ przedmiotem obrad w Województwie

W dniu wczorajszym przebywał w Katowicach dyrektor Funduszu Pracy poseł Madejski, który odbył w Województwie szereg konferencji na temat

Wrogowie bezrobocia

U przytrzymanego przez policję w Wsi Jana Szmucha z Świętochłowic (Królhucka 23) zakwestjonowano przy rewizji osobistej większą ilość biżuterii i garderoby, skradzionej Janowi Grodzio-kowi z Świętochłowic.

Do mieszkania Wojciecha Myrtiła w Katowicach (Strzelecka 5) włamał się nieujęty dotąd sprawca i skradł 500 zł w gotówce, którą Myrtiś ułożył na swoim PKO w... sienniku.

Baron spadł z drzewa

W czasie zbierania kwiatów lipowych z drzewa, znajdującego się w rzeczywistości przy ulicy Młyńskiej 15 w Piotrowicach, spadł 31-letni Oskar Baron z Zależa (Jana Wolskiego), doznając w efekcie złamania kręgosłupa. Pierwszej pomocy udzielił dr. Dreksler, następnie przewieziono ofiarę wypadku w ciężkim stanie do szpitala miejskiego.

Sacharyna pod suknią

Obywatelka niemiecka siedzi

Straż Graniczna ostatnio przytrzymała obywatelkę niemiecką, niejaką Martę Osadnik, zamieszkałą w Bytomiu, u której podczas rewizji znaleziono 5 kg sacharyny krystalicznej. Przemysł miała ukryty pomiędzy sukniemi. Osadzono ją w więzieniu, a po rozprawie zostanie odstawiona do granicy.

Redukcje urzędników

Z dniem wczorajszym zostało zredukowanych przez dyrekcję spółki akcyjnej „Wirek“ i „Godula“ 123 urzędników. Redukcja ta łączy się z reorganizacją administracji obu towarzystw i powodowa-

Podczas snu Piecza

upiekli swą pieczeń złodzieje

Niezbym miłego wrażenia doznał po przebudzeniu Jan Piecz z Król. Huty (ul. Sobieskiego 21). Piecz, czując przy sobie po wypłacie nieco gotówki, odwiedził kolejno szereg lokali. Skończył na restauracji „Grand“, skąd zabrali go na świeże powietrze nieznani osobnicy. Po wyjściu z lokalu Piecz stracił świadomość. Jak się okazuje zaprowadzono go do budki kolejowej na dworcu, gdzie pozwolono mu się wyspać, nie omieszkanio jednak przy sposobności wyciągnąć z ma rynarki kwotę 215 zł. Pieczowi skradziono ponadto rower. Badania policyjne ustaliły, że rower ten odkupił od niejakiego Eryka Nowaka z Król. Huty (ul. Graniczna 3), pracownik cyrku Staniewskich Czesław Konert. Rower odebrano, zaś przeciw Nowakowi jak i dalszym sprawcom podjęto dochodzenia.

Bohaterski pijak

ochłonił w areszcie

B. kolejarz Izidor Matuszek z N. Hajduk (Wandy 28) przejawiał po pijanemu w Król. Hucie wielkie „bohaterstwo“. Uzbrojony w mauzer poczał przytrzymywać na ulicy publiczność okrzykami: „Stać, bo strzelam! Wywołał tem oczywiście wielkie zbiegowisko i przestraszył niespodziewanie terrorizowanych, którzy bezwiednie podnosili nawet ręce do góry. Bohatera wódki przytrzymano aż do wytrzeźwienia i na wszelki wypadek odebrano mu broń.

Kto będzie żywił dzieci

Rodzice zostawili je gminie

Urząd gminny w Szarleju znalazł się w wielkim kłopotcie. Przybyło mu na utrzymanie dwoje małoletnich dzieci, zdobytych w nader smutnych okolicznościach.

Do urzędu gminnego przybyli Feliks Biszek z żoną Marią, weszli do kancelarii naczelnika, i zostawiwszy tam swoje

dzieci, którym kazali czekać, oddalili się w niewiadomym kierunku. Mimo poszukiwań udało się dotychczas odkryć miejsce ich pobytu.

Jak zdołano urząd poinformować postronnie, Biskowie dopuścili się tego czynu w następstwie odebrania im wsparcia.

Pomocnik króla przemysłników sacharyny osadzony za kradzież

Jak w swoim czasie donosiliśmy, znany herszt band przemysłników sacharyny, Maks Saper, stojący na usługach niemieckiego kartelu sacharynowego, — skazany prawomocnym wyrokiem sądu okręgowego w Katowicach na łączną karę dwóch lat więzienia i grzywnę w wysokości około 2 i pół miliona złotych z zamianą na dalsze dwa lata pozbawienia wolności, otrzymał urlop z więzienia (?)

do czasu rozpatrzenia podania o darowanie kary w drodze odwołania się do łaski p. Prezydenta Rzplti.

Ponieważ prośba jego nie została uwzględniona, Maks Saper zgłosił się wczoraj do więzienia dla odcierpienia kary.

Prośbę przemysłnika tym razem uwzględniono.

—oXo—

„Bez chleba i ojczyzny...“

Łotrowska propaganda za niemieckie srebrniki
uprawia przy pomocy dzieci

Na komisariat policji w Królewskiej Hucie sprowadzono 14-letnią Helenę Wasik i 7-letniego (Wolności 72), którzy obchodząc podwórce kamienic śpiewali prowokacyjne niemieckie piosenki, wyuczone przez matkę Heleny. M. in. szczególnie prowokująco była ułożona piosenka pt. „Keine Arbeit und keine Heimat“. Sprowadzona na policję matka, zamiast

opisać warunki, w jakich znajdują się dzieci czy też ich rodziny, zaczęła powoływać się na organizację niemieckie i w najordynarniejszy sposób obrażać funkcjonariuszów. Istnieje przekonanie, że rodzice pobierali specjalne zapomogi za wystanie dzieci na „propagandę“ mającą rozczulać serca niemieckie. Śledztwo w toku.

Tajemnica mordu plebiscytowego będzie wyjaśniona przez śledztwo

Jak się dowiadujemy, wypuszczono w dniu wczorajszym na wolność aresztowanego kierownika straży pożarnej Huty Batorego Kahlerta i strażaka Hanslika. Aresztowanie ich nastąpiło — jak wiadomo — na zarządzenie prokuratora Sadu Okręgowego w Chorzowie (Król. Huta). Byli oni podejrzani o zbrodnię poli-

tycznego morderstwa, dokonana w roku 1920 na osobie niejakiego Nowaka z Kochołowic, który brał udział w powstaniu. Dla dobra sprawy wynik śledztwa trzymany jest dotąd w ścisłej tajemnicy.

RADIO

KATOWICE — Wtorek, 3 lipca 1934 r.

6,30 „Kiedy ranne wstają zorze“.
6,35—7,40 Muzyka — płyty, w przerwach gimnastyka i chwilką dla pań domu. — 11,57 Sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej oraz wiadomości meteorologiczne — 12,10 Muzyka lekka — 13,05 Audycja dla dzieci — 13,20 Muzyka (płyty) 13,55 Z rynku pracy — 14,00 Wiadomości gospodarcze — 16,00 Godzina muzyki lekkiej — 17,00 Skrzynka PKO — 17,15 Koncert solistów — 18,15 Muzyka (płyty) — 18,45 Wiadomości strzeleckie i harcerskie oraz Rozmaitości — 19,00 Pogawędka — 19,15 Arje operowe i pieśni — 19,50 Wiadomości sportowe — 20,00 „Myśli wybrane“ — 20,02 Fotografia i kino — 20,12 „Dziewczyna z fiołkami“ operetka w trzech aktach — 22,00 Nieświadome macierzyństwo w Zoo — 22,15 Koncert Brandenburski J. S. Bacha z płyt.

Ofiary demonów ruchu

Wypadki, wypadki, wypadki...

Ostatnie dni upłynęły pod znakiem licznych wypadków.

Szofer samochodu półciężarowego Śl. 10695 Leon Waligóra z Zależa (Strzybnego 15) najechał na ulicy Wojciechowskiego na rowerzystę Ludwika Pikosa z Zależa (Pokoju 6), który doznał obrażeń nóg. Winę ponosi szofer z powodu szybkiej i nieostrożnej jazdy.

Motocyklista Wiktor Gelner z Nikiszowca (Pocztowa 4), będąc w stanie nietrzeźwym, przewrócił się na ul. Marżałka Pilsudskiego w Katowicach wraz

z wehikułem. Jadąc na tylnym siedzeniu Klara Kornas z Katowic (Graniczna 4) spadła z motocyklu i doznała poważnego okaleczenia, zaś Gelner i jadący z nim Alfred Humpa z Katowic (Nadgórników 4), doznali lżejszych obrażeń ciała. Kornasównę odstawiono do szpitala, zaś Gelnera i Humpę przytrzymano.

Szofer samochodu osobowego Śl. 9113 najechał na ulicy Kościuszki w Katowicach na Wacława Markietana, kupca z Michałkowic (Kościelna 27), który w wypadku tym odniósł lekkie obrażenia

ciężkie. Dochodzenia dla ustalenia winy w toku.

Na szosie w Panewniku w pobliżu klasztoru OO. Franciszkanów najechała 66-letnią Katarzynę Suchą z Panewnika parokonna furmanka. Ofiarę własnej nieostrożności, która doznała poważniejszych uszkodzeń cieleśnych, po udzieleniu pierwszej pomocy przez dr. Malinowskiego z Ligoty, przewieziono do szpitala miejskiego w Katowicach.

—oXo—

Dlaczego kobieta kupuje?..

„... ponieważ najlepsza przyjaciółka odradziła jej ...”

Na badaniu tajników psychologii kobiecie niejedną już mędrzec „zwichnął” zdrowy swój rozsądek. Uznano i przyjęto powszechnie, że kobieta ma 77 dusz, tyleż psychologów, a studiowanie ich to trud naprawdę syzyfowy. A jednak znajdują się jeszcze amatorzy i to wśród ludzi najpoważniejszych, którzy, jak w tym wypadku dla celów zgola u-filiarnych, usiłują dotrzeć do „dna duszy” kobiety.

Chodzi im o zapoznanie się z obliczem duchowym kobiety — konsumentki, kobiety która kupuje.

Nie było kto, bo poważny profesor uniwersytetu berlińskiego postawił sobie za zadanie ustalenie motywów psychologicznych, które kierują kobietą, decydującą się na zakup tego, czy innego towaru.

Profesor ustalić zdołał 10 najważniejszych powodów, które skłaniają kobietę do kupna. Podajmy tu niektóre z nich, brzmią one jednak następująco: kobieta kupuje jakiś towar, ponieważ:

1. widziała inną kobietę, kupującą analogiczny wyrób.

2. zafrapowała ją zreklamowana dane go wyrobu (dodajmy że reklama opiewająca że taka lub inna słynna piękność, czy gwiazda kinematograficzna — używa dajmy na to jakiegoś kosmetyku, wywiera wrażenie hipnotyczne na kobiety od lat 15-tu do 50-ciu, wierzą one bowiem, że w używaniu przez ową, godną zazdrości kobietę reklamowanego kosmetyku, tkwi tajemnica jej powodzenia).

3. myśli, że inna kobieta będzie jej tego zazdrościła.

4. wie, że robi doskonały interes, zaoszczędza ciężko zapracowany grosz męzowski lub własny (temi pobudkami kierują się oczywiście przedewszystkiem owe idealne go-

spodynie, które potrafią przebiegać tysiące ulic, zdzierając bóbiki, lub co gorsza nie oszczędzając wydatków na auta dla wynalezienia „tanich źródeł” „okazyj” „wyprzedazy”.

5. wierzy, że nabyty przedmiot uwydatni jej „oryginalną” urodę, (któraż kobieta, nie ma oryginalnej urody).

„...sama dobrze nie wiem”, „chyba wolno mi mieć jakąś zachciankę, jakąś fantazję” — albo mówiąc słowami znanej piosenki — „bo tak mi się chce” itp. itp.

Do tych wypadków, stwierdzonych przez profesora, reakcja jednego z pism amerykańskich dodała od siebie kilka innych. Uwagom pisma amerykańskiego nie podobna odmówić nietylko dowcipu, ale i trafności, oto one: kobieta zdecydowała się ostatecznie na kupno tego, czy innego gatunku lub rodzaju wyrobu ponieważ:

1. mąż jej stanowczo się temu sprzeciwiał,

2. jej siostra, czy przyjaciółka już to ma,

3. odradziła jej najlepsza przyjaciółka.

4. na dokonanie tego zakupu bezwzględnie jej nie stać,

5. wszyscy to mają (w tym nieszczęsnym punkcie mieści się cała rozpaczliwa racja przebojów mody, najdziwniejszych i często, najbrzydszych).

6. w punkcie tym pismo zaznaczyło krótkie słówko „ponieważ” z licznymi kropkami. Było to najlepszym wyrazem, bez żadnego, załamania rąk wobec tajników niezbadanej duszy, kobiety wogóle, a kobiety kupującej w szczególności. Wyliczone tu wypadki nie obejmują nawet minimalnej części tych nie zliczonych powodów, którymi w postępowaniu swym kieruje się kobieta, a których najbystrzej psychologom nie udaje się poznać:

Trup dziewczyny w szopie.

Zbrodniarz sam oddał się w ręce policji.

Leon Hecquet, lat 25, znany był ze swej gwałtowności i ze zbrodniczych skłonności, na tle pewnego zboczenia umysłowego. Hecquet zakochał się w 23-letniej dziewczynie, Claire Dufrancastel z Doullens i chciał się z nią żenić, ale dostał kosza. Odnajdź dziewczyna, która mieszkała we wsi Bouquemaison, udała się na rowerze na odległy o kilka kilometrów przejazd kolejowy, celem zastąpienia swej znajomej dozorczyni. Hecquet wiedział o tem i udał się wśladać

za dziewczyną, napadł na nią w szczerem polu, zaciągnął do pewnej opuszczonej szopy, tam ją zniewolił, a potem

zastrzelił z rewolweru,

który nabył dnia poprzedniego. Zbrodniarz poszedł następnie do siostry swej ofiary, pożyczył od niej 100 fr. i oświadczywszy najspokojniej, że zamordował dziewczynę, udał się do Amiens, gdzie oddał się w ręce policji.

Przygoda zakochanej Stasi.

Romantyczne porwanie.

Warszawa, 2 lipca. Złe się skończyła romantyczna przygoda dla dwudziesto czteroletniego Wacława Stroszyńskiego. Zakochał się on w piętnastoletniej Stanisławie Zeszyckiej, która odpłaciła mu wzajemnością, na przeszkodzie stanęli rodzice.

Starzy Zeszyccy uznali, zresztą zupełnie słusznie, że córka ich jest za młoda na romanse i że pożyteczniejszą dla niej rzeczą jest nauka. Dziewczyna jednak zakochała się

nie na żarty

i mimo persfazyj rodziców, widywała się ze swoim wielbicielem. Skutek był taki, że rodzice zamknęli ją w domu, pozwalając jedynie na pójście do szkoły.

Można sobie wyobrazić rozpacz Zeszyckich, skoro córka zginęła pewnego dnia. Mimo skrytych poszukiwań nie odnaleziono dziewczyny. Dopiero jedna z koleżanek zaprowadziła Zeszyckich na ślad córki. Podczas powrotu ze szkoły podszedł do dziewczyny młody

człowiek, poczem oboje wsiedli do taksówki i od tego czasu nie widziano więcej Stasi Zeszyckiej. Wygląd owego mężczyzny zgadzał się z rysopisem Stroszyńskiego.

Rodzice dziewczyny, oskarżyli wobec tego młodego człowieka o porwanie córki. Po kilku dniach odnaleziono Stasię i oddano

pod opiekę rodziców,

Stroszyńskiego zaś postawiono w stan oskarżenia z art. 199 K. K. Tłumaczył się on, że dziewczyna sama zaproponowała mu porwanie.

Jeśli chodzi o Stasię Zeszycką, to początkowo zeznała ona, iż dobrowolnie udała się ze Stroszyńskim, później jednak oświadczyła, że zaprosił ją na przejażdżkę, następnie zaś przemocą odwiózł do swej krewnej.

Znać wywarł tu wpływ rodziców dziewczyny. W każdym razie romantyczna historia Stasi Zeszyckiej została zlikwidowana.

Kowal poranił siekierą szewca

za nieuszyście butów.

Z Kielc donoszą:

W Domaszowicach pod Kielcami popełniono ohydny zbrodnie. Tło jej było następujące: Zamieszkały na folwarku kowal Józef Wojtasik, zamówił przed paru tygodniami u miejscowego szewca Stanisława Moraska

nowe buty.

Terminu nie mógł jednak dotrzymać zapracowany szewc. Wojtasik przyszedł do Moraska, a gdy dowiedział

się, że buty nie są jeszcze gotowe, pobiegł do domu, chwycił siekiere i, powróciwszy do Moraska, wymierzył nią

okrutny cios w głowę

nieszczęśliwego szewca. Morasek padł na ziemię, zalany krwią. Przewieziony do szpitala św. Aleksandra w Kielcach, walczył ze śmiercią. Wojtasika aresztowano i przekazano władzom sądowym

Saint Raphael.

W dawnej siedzibie patrycjuszów rzymskich.

Cote d'Azur, St. Raphael, w czerwcu.

Wspomnienia historyczne nie wyczerpują sławy Saint — Raphael. Miejscowość ta słynie od wielu lat we Francji i zagranicą nie tylko z wiecznej wiosny, panującej na całym Wybrzeżu Lazurów, ale też ze swej, niezrównanej malowniczości i właściwości, terapeutycznych, dzięki czemu miasto to było pierwszym na Wybrzeżu, które zostało uznane przez lekarzy i turystów jako miejscowość kąpielowa.

Saint — Raphael, położone między górami Esterelu i łańcuchem Alp Maurytańskich, jest królestwem wiecznego lata, nieba cudownie lazurowego, morza zawsze błękitnego, egzotycznych drzew i balsamicznych kwiatów.

W miejscowościach zimowych najniższa temperatura, jaką tu notują, bardzo rzadko, wynosi mniej niż 11 st. a lasy mimoz, które teraz pozbawione są kwiatów, znaczą cudownym złotem wszystkie wille, ogrody i drogi. W końcu marca cały kraj zaczyna się mienić fantastycznymi barwami rozkwitających drzew owocowych i kwiatów: migdały i oliwki, pomarańcze i cytryny, glicynie i róże, anemony i tulipany i inne niezliczone wszelkiego rodzaju drzewa, krzewy i kwiaty.

Do niedawna jeszcze Riwierę uznawano tylko za zimną, obecnie sezon trwa prawie bez przerwy cały rok, i co, najciekawsze, sezon letni ma teraz na Wybrzeżu Lazurów najwięcej zwolenników. Idealnym miejscem na pobyt letni jest właśnie Saint Raphael i jego okolice. Dzięki wyłomowi, jaki istnieje pomiędzy okalającymi go górami, panuje tu stale świeży przewiew, nadający okolicy tem-

peraturę idealną podczas lata.

Niewzruszona pogoda i olbrzymia drobnoziarnista plaża, czerwone występy skalne, obmywane błękitnymi falami, wspaniałe wille, tonące wśród zieleni i kwiatów, lasy pinii — parasoli i eukaliptusów, palmy i dęby korkowe, niezmierzona dal to lazurowego, to grafitowego morza i błękit nieba — oto obraz St. Raphael, które niedarmo jest dzisiaj jedną z najbardziej uczęszczanych plaż Wybrzeża Lazurowego.

O pobycie Rzymian tutaj, poza historią, świadczą niezliczone ruiny i liczne, przedmioty, które wciąż napotyka się przy kopaniu fundamentów. Najlepiej ślady panowania Rzymian na tem wybrzeżu zachowały się w pobliskim miasteczku Frejus, gdzie dziś jeszcze można oglądać i podziwiać wielkie akwedukty rzymskie, które ciągnęły się kiedyś na przestrzeni 45 kilometrów. Poza tem zachowały się jeszcze wielkie, grube mury obronne i amfiteatr rzymski. Frejus był za czasów Cezara i Augusta wielkim portem wojennym, który potem, wskutek zamulania się, stracił swe znaczenie na rzecz St. — Raphael. Całą tę okolicę, którą jeszcze Rzymianie uznawali za leczniczą zwano Vallis Curens „Doliną Uzdrawiającą”, dziś zwaną Vales-cure.

Malownicze piękno okolicy, jej właściwa scia lecznicza, ruiny i pamiątki, przemawiające odległymi i bliższymi wspomnieniami dziejowymi, ściągają tu stale najlepszą elitę towarzyską Francji i całej Europy.

M. D.

2600 HEKTARÓW LASU

za jeden obraz.

Oryginalną tę scenę za jedno z najwspanialszych dzieł malarza niemieckiego Albrechta Dürera, przedstawiające świętą rodzinę, zapłaciło państwo czeskosłowackie klasztorowi praskiemu Strahow. Obraz ten był oddawna.

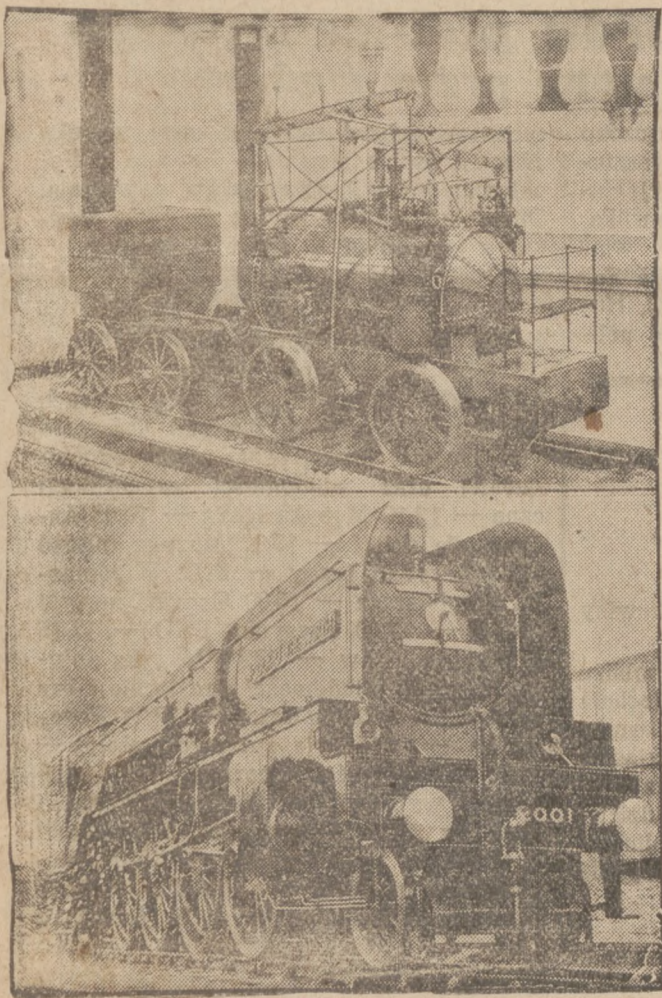
— sławą klasztoru

i zwabiał corocznie tysiące męskich entuzjastów sztuki — osobom żeńskim bowiem do stępu do galerii obrazów, w której przechowywano ów cenny skarb, był wzbroniony. Trudności gospodarcze lat ostatnich dały

się we znaki także mieszkańcom klasztor-nym. Musieli oni się pogodzić z myślą sprzedania tego dzieła. Mimo krytycznych czasów nadchodzących bardzo wysokie oferty z całego świata, muzea i galerje prywatne przeliczyły w sobie w cenie. Rząd czeskosłowacki zakończył to ubieganie się za obrazem, gdyż pragnął go

zachować dla kraju.

Klasztor otrzymał za niego równowartość w postaci kawałka przepięknej przyrody, obejmującej 2.600 hektarów, wspaniałego lasu.

Najstarsza i najszybsza.

Dwie angielskie lokomotywy: Pierwsza była w użyciu od 1813 do 1862 roku. Druga bije rekordy szybkości.

Marlena Dietrich.

Długie paznogcie kobiety-wampira.

Gwiazda filmowa bez szminki.

Paryż, w lipcu.

Jedno z najpoczytniejszych czasopism francuskich ogłasza serię artykułów niezwykle ciekawych pod ogólnym tytułem „Gwiazdy bez szminki”. Ze względu na to, że artykuły te opisują nieznanne szczegóły z życia artystów, a zgodnie z tytułem sprawozdań poniekąd odsłaniają „prawdziwe” oblicze gwiazd, podajemy tutaj sylwetkę Marleny Dietrich, jako pierwszy obraz bez szminki:

„Stare i mądre przysłowie twierdzi, że niema dymu bez ognia. Sądźmy, iż rzecz można, że gdyby w Marlenie Dietrich, jako kobiecie, nie było wielu cech wspólnych z Lolą z „Błękitnego Anioła”, nie byłoby wogóle Marleny Dietrich jako artystki filmowej.

Jak nagle burza dnia letniego spadła pewnego dnia na samotną sławę Greta Garbo. Stała się rozgłośnia w ciągu kilku dni, kilku tygodni, i dane jej było współzawodniczyć z piękną, melancholijną Szwedką.

Po raz pierwszy sąd mężczyzn i kobiet był zupełnie jednogłosny w stosunku do Marleny Dietrich, iakolwiek urok, jaki ona wywiera,

jest wyraźnie zmysłowy.

Po filmie „Błękitny Anioł” nastąpiły znane wszystkim: „Marokko”, „L. 27”, „Jasnowłosa Wenus”, „Szanghaj - Express” i „Pieśń nad Pieśniami”, z którego to filmu chwilami wiecie niezwykle urok poetycki. Jednakże zawsze, ponad gra światła i cieni górną gesty Marleny, które wnikają w serca i mózgi widzów. Żyjemy w czasach, w których pracuje brutalna szczerłość. Nie znamy przebiegłej gry miłości w dziedzinie sentymentów. W życiu realnym najniebezpieczniejsze uwodzicielki produkują się w spodniach lub nieprzemakalnych płaszczach męskiego kroju, niezwalczani donżuanami w pojęciach swych znajdują się na antypodach romantyzmu. A jednak jest rzeczą powszechnie znaną, że zarówno kobiety, jak i mężczyźni, zachowują ukryte przywiązanie dla rzeczy utraconych lub odrzuconych.

Dla mężczyzny Marlena przedstawia chorobliwy ideał niepowszednego typu kobiecego, dla kobiet — obraz potęgi, o posiadaniu której wszystkie marzą. Tylko w ten sposób wytłumaczyć sobie można jej powodzenie u jednych i u drugich.

Ale to wszystko należy do świata fikcji. Czem jest Marlena Dietrich w

rzeczywistości?

„Jestem od stóp do głów

„Na miłość nastawiona”.

śpiewa głosem szorstkim, pieszczotliwym i rozdzierającym w filmie „Błękitny Anioł”. Jej usta o smutnym wyrazie, wysmukła linia jej postaci, jej chód, spojrzenie badawcze i przeciągłe — wszystko zdaje się świadczyć o prawdziwości tych słów. Odarta ze swych „boc” z piór, błyszczących sukien, kłamliwego blasku ekranu, kobieta, która była małą Marią Heleną, córka majora Dietricha w Weimarze, stała się po nowie kobieta o upodobaniach męskich. Wszyscy znają jej predyktację dla ubrania męskiego. Marlena jest kobietą angielskich kostiumów krawieckich i skromnych filcowych kapeluszy.

Oto pierwsza sprzeczność, rzucająca się w oczy każdemu obserwatorowi.

Zbliżając się do niej, czuliśmy obawę, że spotkamy się jeszcze z innymi kontrastami, mając jednocześnie nadzieję, że bożyszcze tłumów nie zachwieje się na swym piedestale.

Było to przy okazji przyjęcia „cocktailowego”, urządzanego na cześć wielkiej gwiazdy. Mimo to, że była bardzo otoczona, zauważyliśmy ją od razu, wchodzącą do sali. Oparta o stół bufetowy, rozmawiała z Janem Chataignierem. Toaleta jej nie różniła się niczem od toalety przeciętnej eleganckiej paryżanki, i przyznać musimy, że nie pamiętamy wcale szczegółów jej stroju. Zafrapowała nas tylko twarz jej i ręce.

A więc ta kobieta o bladawym, bezbarwnym uśmiechu to była ona — fascynująca artystka o perwersyjnym uroku?

Zaznaczamy, że nie pragniemy nic ująć wielkiej artystce, jaką niezaprzeczalnie jest Marlena Dietrich, notujemy tylko wrażenie:

Marlena w życiu realnym jest istotą, która uderza brakiem zrównoważenia, chorobliwością

i sztucznym zachowaniem.

Wąskie jej ręce, zakończone są nadmiernie długimi paznokciami bóstwa chińskiego.

Wiemy: posiada małą córeczkę, którą ubóstwia. Rozpowszechniono również z życzliwością i rozcucieniem legendę o jej wiernej miłości dla męża Rudolfa Siebera. Jest to wzruszające i zarazem stanowi szczęśliwą reklamę. Może, wkońcu, nawet jest prawdą, kto wie? Ale może i inne „legendy” o

Marlenie, szerzone w ukryciu, również są z prawdą zgodne?

Niema dymu bez ognia, mówi stare i mądre przysłowie. Nie byłoby Marleny bez „legend” o niej, nie byłoby szorstkiego głosu, bez burzliwej przeszłości, ani sztuki bez sztucznych poz... dawno już mała Maria Helena opuściła rodzinny Weimar swego dzieciństwa, by znaleźć się przy niemniej od niej genialnym Sternbergu, który stworzył z niej wzór kobiety — niebezpiecznej, symbolem niepokoju i rozczarowania. Am.

PODSŁUCHANE

W SĄDZIE.

Sędzia: — A więc znaleziono was w nocy w sklepie z tytoniem. Jak to wytlumaczycie?

Włamywacz: — Chciałem sobie tylko wziąć parę cygar, które chętnie palię.

Sędzia: — Tak? Ale jednocześnie włamaliście się do kasy!

Włamywacz: — Właśnie, chciałem wrzucić do niej pieniądze za cygara!

W CYRKU.

— Tak, panowie i panie, jak widzicie tutaj na afiszu, polykam zwyczajnie większą szablę, lecz obecnie przechodzę kurację odtłuszczającą...

Jeźdźcy włoscy

k którzy zdobyli laury na zawodach kawalerskich w Aachener.

Poprawa na kolejach.

Wzrost przewozu podróżnych i towarów

Według sprawozdań opublikowanych w tygod. „Polska Gospodarka” (zeszyt 26 z dn. 30 bm.) w pierwszym kwartale r.b. nastąpiła znaczna poprawa sytuacji przewozów kolejowych w Polsce. Przedewszystkiem, choć stosunkowo najslabiej zwiększył się przewóz podróżnych, wynosząc w I kwartale rb 21,281 tys. osób, gdy w I kwartale r. ub. — 21,143 tys. osób. Towarów przewieziono w I kwartale r.b. 10,996 tys. tonn, gdy w I kw. r. ub. tylko 9,794 tys. tonn, a więc w rb. przewieziono towarów o 12,3 proc. więcej niż w r. ub.

Same przewozy handlowe wyniosły w I kwartale rb. 10,286 tys. tonn, a więc znacznie więcej niż w I kwartale r. ub. (8,616 tys. tonn) a także niż w I kwartale 1932 roku, (8,987 tys. tonn). Między in. wzrosły w rb. w stosunku do roku ubiegłego przewozy zbo

ża i przetworów z 492 do 612 tys. tonn, przewozy buraków z 25 do 40 tys. tonn, przewozy kamieni z 119 do 268 tys. tonn, przewozy wapna i cementu z 99 do 202 tys. tonn, przewozy soli z 80 do 97 tys. tonn, przewozy rud z 113z do 147 tys. tonn, przewozy węgla i koksu z 4,687 do 5,033 tys. tonn, przewozy cukru z 56 do 59 tys. tonn, przewozy przetworów chemicznych z 76 do 89 tys. tonn, przewozy nawozów sztucznych z 273 do 370 tys. tonn, przewozy drzewa z 1,031 do 1479 tys. tonn, przewozy wyrobów z drzewa z 44 do 87 tys. tonn, przewozy wyrobów ceramicznych z 53 do 100 tys. tonn, przewozy żelaza, stali i wyrobów z 343 do 412 tys. tonn i przewozy różnych towarów z 321 do 1,020 tys. tonn. Zmniejszyły się jedynie przewozy siana i słomy, zwierząt żywych oraz ropy naftowej i przetworów.

Młynarka skazana na śmierć.

Okropne cięcie brzytwą.

Sąd przysięgłych dep. Haute Loire sądził sprawę pięknej młynarki Germaine Thomas z Lugeac i jej kochanka Julien Francon za zabójstwo młynarza, jej męża. Oto szczegóły tej zbrodni.

Młynarz Thomas z Lugeac lubił kieliszek a nie lubił żony. Popijał też codzień aż do utraty przytomności. Miał on młodą i przystojną żonę Germaine i również młodego i niebrzydkiego młynarczyka Juliana Francona, lat 18. Zaledwie trzy tygodnie młynarczyk Francon był zajęty w młynie, a już stał się kochankiem młynarki.

W marcu młynarka dała Franconowi 50 fr., aby poszedł kupić brzytwę, co też uczynił w Brioude. Gdy wrócił wieczorem, młynarz

urzęnięty już chrapał.

Młynarczyk czekał na znak młynarki, aby dokonać zbrodni. Trząśł się jednak ze strachu, młynarka jednak przypominała mu, że czeka go małżeństwo z nią i odziedziczenie majątku po młynarzu. To przeważało skrupuły.

Na palcach zbrodnica para zbliżyła się do łóżka, na którym młynarz, człowiek bardzo silny i zdrowy, pogrążony był pod wpływem alkoholu w głębokim śnie. Mły-

narka świeciła lampą; ona też wcisnęła do ręki Francona brzytwę. Jedno straszliwe cięcie i szyja młynarza Thomasa przecięta została aż do samego stosu pacierzowego.

Po dokonaniu zbrodni Francon udał się do swego pokoju, a młynarka zaczęła krzyczeć: „Ratunku, ratunku, mój mąż popełnił samobójstwo”.

Na ten krzyk zbrodniarz Francon oraz drugi młynarczyk Nicolas przybiegli do młynarki.

Nie udała się jednak sztuczka cynicznej i zbrodniczej młynarki. Żandarmi wkrótce przekonali się, że to nie samobójstwo, lecz zabójstwo. Znalezione też fryzjera w Brioude, który sprzedał Franconowi brzytwę. Francon wkrótce opowiedział sędziemu wszystko jak się odbyło.

Wczoraj sąd przysięgłych wymierzył zasłużoną karę. Młynarka Germaine została

skazana na śmierć,

jako rzeczywista zbrodniarka. Kochanek Francon ze względu na młody wiek i okoliczności łagodzące otrzymał 7 lat ciężkich robót.

Panie profesorze Cornisch —

kto czyta dzienniki w wodnych głębinach?

Normalne oko ludzkie, którego przeznaczeniem jest patrzeć w powietrzu, jest bardzo niedostatecznym narzędziem jeśli chodzi o patrzenie pod wodą, o czym doskonale wiedzą pływacy. Powodem tego jest zetknięcie bezpośrednie wody z rogówką, który pozabawia oko około dwóch trzecich wrażliwości świetlnej. Przeszkodę podobną bardzo łatwo można stwierdzić, skoro oddalimy od oka wodę przy pomocy szkła. W ten sposób jednak szkło z jednej strony czyste,

z drugiej zamglone.

Zważywszy te okoliczności, profesor E. Cornisch z uniwersytetu w Kalifornii wynalazł okulary; zupełnie dobrze nadające się do patrzenia pod wodą i wymagające poprawienia przy pomocy szkieł. Wskazywają

tego rodzaju okulary, można z łatwością czytać dzienniki w głębinach wodnych.

Nowe okulary mogą wyświadczyć wielkie usługi przy ratowaniu tonących, gdyż widzi się w ten sposób daleko i dokładnie. Obecnie bowiem pływacy muszą posługiwać się w tym wypadku zmysłem dotyku tracąc napróżno drogie chwile, od których zależy życie nieszczęśliwego.

Czy jesteś członkiem
L.O.P.P.?

Cyfry, świadczące o kryzysie.

Spadek spożycia i zbytu

najważniejszych artykułów w Polsce.

W jaki sposób w ciągu lat ostatnich została ograniczona konkurencja zarówno artykułów pierwszej potrzeby, jak również towarów służących do dalszej produkcji, można się przekonać z rocznika statystycznego, wydanego ostatnio przez Główny Urząd Statystyczny. Spadek ten zilustrowany jest w dwóch tablicach, z których jedna wykazuje zmniejszenie spożycia od 1929 do 1932 r., a druga — zbyt niektórych towarów w 1933 r. Ta druga tablica nie jest tak pełna, jak pierwsza i dlatego nie można dać porównania spadku spożycia wielu artykułów, ale i to, co można porównać, wytwarza dostateczny obraz.

Weźmy więc przedewszystkiem węgiel. — Wiemy, że spowodował ograniczenia działalności prawie wszystkich dziedzin życia gospodarczego oraz spadku zakupów węgla na opał domowy, zbyt węgla w latach ostatnich bardzo zmalał. Jak wielki jednak jest ten spadek spożycia, możemy się przekonać, gdy zestawimy dwie liczby: spożycie 1929 r. i 1932 roku. Okazało się wtedy, że w 1929 roku na jednego mieszkańca Polski wypadło — 1.042 kilo spożycia węgla, a w roku 1933 za ledwie 375 kilogramów. Spożycie zmalało o 64 proc.

Porównajmy teraz, jak zmniejszyło się spożycie cukru. W 1929 r. wynosiło ono 11,9 kilogramów na głowę, a w 1933 r. — tylko 8,61 kg. Dziś więc konsumujemy przeciętnie o 3,3 kilogramów cukru mniej rocznie, co oznacza spadek spożycia o 27 proc.

Spożycie żelaza walcowego, wynosiło poprzednio 12,5 kg. rocznie na jednego mieszkańca, obecnie za ledwie — 3,56 kilograma. Obecna więc konsumpcja żelaza stanowi 28 proc. spożycia poprzedniego, co świadczy nie tylko o zaścianku w hutnictwie, lecz w całym przemyśle. Spożycie cementu zmniejszyło się z 2,9 kg. na głowę ludności, do 1,24 kg., a więc przeszło o 50 proc.

Konsumpcja spirytusu, która wynosi-

ła 1,57 litra na 1 mieszkańca, zmalała do 0,76 litra rocznie, czyli też więcej niż o połowę, mimo tego, iż w międzyczasie została wprowadzona sprzedaż alkoholu prawie wszędzie, gdyż nawet na dworcach kolejowych. Tytoniu przeciętny mieszkaniec Polski nabywał w 1929 r. za zł. 23,10 rocznie, a ostatnio tylko za zł. 14,79. Nawet więc tego towaru, który służy do zaspokojenia jednego z największych nabożów, spożycie spadło o 36 proc. Piwa, wypijano w Polsce w 1929 r. 9 litrów na głowę rocznie, a w roku ubiegłym już tylko 3,13 litra.

Na specjalną uwagę zasługuje spadek spożycia drożdży, świadczy to bowiem o zmniejszeniu spożycia lepszego pieczywa. Otóż przed czterema laty spożycie drożdży wyniosło 0,28 kg. rocznie na głowę, a dziś tylko 0,21 kg. Spożycie drożdży zmalało o 25 proc., a w

tym samym stosunku zmniejszyło się spożycie pieczywa. Te liczby świadczą najlepiej o nędzy szerokich mas ludności w Polsce. Konsumpcja ryżu spadła o 33 proc. pomimo tego, że uruchomiono międzyczasie łuszczenie ryżu w Gdyni.

Mydła zużywamy o 20 proc. mniej, żarówek elektrycznych o 32 proc. mniej. Spożycie nawozów sztucznych, które w 1929 roku wynosiło 33,3 kg. na 1 mieszkańca, skurczyło się do niewiele więcej niż połowy już w 1932 r., gdyż do 4,1 kg. rocznie na 1 mieszkańca, a przecież wiemy że w 1933 r. zużycie nawozów jeszcze bardziej zmalało.

Tak w świetle liczb wygląda zmniejszenie spożycia najważniejszych artykułów w Polsce. Stwierdza ono, w jak wielkim stopniu zostało dotknięte kryzysem nasze rolnictwo i nasz przemysł, oraz dowodzi, jaką biedę cierpi ludność.

Inwestycje publiczne w r. 1933/34

z kredytów Funduszu Pracy

Wydatki Funduszu Pracy na inwestycje publiczne w roku budżetowym 1933/34 przedstawiały się następująco: na kolejnictwo — 3.631.000 zł., na drogi wodne — 2.325.000 zł., na drogi bite, ulice i mosty — 15.400.000 zł., na melioracje — 4.771.000 zł., na regulację mniejszych rzek i odwodnienie terenów miejskich — 3.424.000 zł., na elektryfikację i gazyfikację — 1.649.000 zł., na wodociągi i kanalizację — 9.157.000 zł., na tramwaje — 989.000 zł., na chłodnię, rzeźnię, targowiska i t. p. — 478.000 zł., na urządzenia zdrowia publicznego i wychowania fizycznego (kąpieliska, łaźnie, boiska i t. d.) — 351.000 zł., na budowlę publiczną — 4.940.000 zł., na przygotowanie terenów budowlanych i budownictwo mieszkaniowe — 2.613.000 zł. oraz na drobne roboty lokalne — 163.000 zł.

Ogółem wydatki Funduszu Pracy na in-

westycje publiczne wynosiły w roku budżetowym 1933/34 kwotę 49.891.000 zł.

Barwienie lodu sztucznego.

Rozporządzenie min. Opieki Społecznej.

W dniu 10 lipca r. b. wchodzi w życie rozporządzenie ministra opieki społecznej w sprawie barwienia lodu sztucznego. Zgodnie z treścią rozporządzenia lód sztuczny wprowadzony do sprzedaży lub innego obiegu w celach spożycia, chłodzenia i konserwowania artykułów żywności, oraz stosowany do tych celów we wszelkich zakładach wyrobu przechowywania, spożywania i sprzedaży artykułów żywności — musi być barwiony. W przeciwnieństwie do lodu sztucznego, lodu naturalnego barwić nie wolno.

Sądy doraźne w Polsce

W latach 1931—1933 na terenie całej Polski sądzono w trybie doraźnym ogółem 462 osoby.

Skazano łącznie 387 osób, w tem 254 na karę śmierci oraz 133 na karę więzienia. Uniewinniono 4 osoby, na drogę postępowania zwykłego skierowano sprawy 71 osób. Z liczby skazanych na karę śmierci ułaskawiono 95 osób.

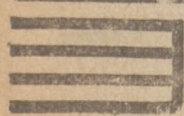
Na terenie województw centralnych zapadły 32 wyroki śmierci, we wschodnich 126, w zachodnich 38, oraz w województwach południowych 58 wyroków śmierci.

Dodatkowa rejestracja członków rodzin ubezpieczonych

W okresie przeprowadzania przez ubezpieczalnie społeczne ogólnej rejestracji zakładów pracy i osób podlegających obowiązkowi ubezpieczania, zdarzały się wypadki, że pracownicy nie rejestrowali członków swoich rodzin, uprawnionych do świadczeń, na wypadek choroby i macierzyństwa.

W związku z tem niezarejestrowani członkowie rodzin napotykały na trudności w korzystaniu ze świadczeń. Celem uniknięcia powstających na tem tle nieporozumień Izba Ubezpieczeń Społecznych zaleca ubezpieczalcjom społecznym przeprowadzenie dodatkowej rejestracji członków rodzin ubezpieczonych.

PETER KARYE

TRZY PERŁY

18)

Przekład autoryzowany
EUGENIUSZA BAŁUCKIEGO.

— Człowiek, noszący nazwisko Hendrika Hoogea, na Borneo jest nieznany. Mój pełnomocnik kprzymi sobie białego człowieka bawiącego przejściowo w Bandjermassin akurat w tym samym czasie, kiedy robiono tam zdjęcia kinematograficzne, o których pani mi opowiadała. Ten człowiek robił wrażenie bardzo pewnego siebie, chociaż jak ustalił mój pełnomocnik, nie był w żadnym związku z władzami holenderskimi. Wkrótce znikł.

Elma potarła sobie czoło.

— To mało, bardzo mało, panie Ho-Tseng.

Chińczyk pocierał machinalnie dłonią skraj wypolerowanej powierzchni stołu.

— Zbyt pośpieszny wniosek szanowna pani. Pani za mało zna moje stosunki. Białe, izolujące się dobrowolnie, jest na ogół rzadkością i jasne, że mój pełnomocnik także zdziwiony. Zapytał tego człowieka był o przyczynę.

Po pauzie, która się wydała Elmie nieskończenie długą Ho-Tseng ciągnął:

— Nieznajomy opowiedział jakąś zawiłą historję, ale mój pełnomocnik nie może sobie przypomnieć po czątku. Zaczął słuchać uważniej, gdy Europejczyk zaczął mówić o swych niezwykłych zamiarach; przytem z pogodnego usposobienia zaczęł wpadał w niezrozumiały, cichy

smutek — zresztą to nie trwało długo. Wspominał dawne czasy mówił o raju na ziemi, którego się wyrzekł z własnej woli, a który wkrótce znów odnajdzie, i jeszcze o innych tak samo niedorzecznie brzmiących rzeczach.

Elma słuchała z zapartym oddechem, starając się nie uronić jednego słowa. Po chwili Chińczyk podjął spokojnym, powolnym głosem:

— Potem biały poszedł w głąb kraju i mój znajomy stracił go z oczu. Jeszcze raz słyszał o nim, ale już z innej strony. Wczoraj zawięła do portu dżonka; jej kapitan bywa tu często i zawsze mnie odwiedza. Słyszałem od niego, że mieszka w wyspach położonych na morzu Moluckim, opowiadają o jakimś Europejczyku, który odważnie i bez troski płynął morzem, zatrzymując się jedynie poto, by wziąć pożywienie na dalszą drogę.

Elma spuściła głowę.

— Podług pana te szczególne określenia wskazują na Hendrika?

— Nie, ale w każdym razie wskazują na człowieka, który po nieznanym nam przygodach, będących bezwzględnie punktem przełomowym dla niego, wyrzucił swoje dotychczasowe życie za burtę, albo...

Zgroza zatamowała jej oddech. Natychmiast pytała:

— Albo co? Niech mi pan nie mów, Ho-Tseng!...

— Człowiek, o którym mówimy, mógł postradać zmysły i błąkać się w

poszukiwaniu nieistniejącego raju.

Odpowiedziała bezbarwnym szepczeniem:

— Tego się najwięcej obawiałam. A może mylimy się? Czy mogły wpłynąć inne przyczyny, jeśli tym człowiekiem jest naprawdę Hendrik?

Ho-Tseng skinął twierdząco głową.

— Tysiąc innych, ale jeszcze nie wiemy, czy tu idzie o meza pani. W każdym razie byłoby dobrze pójść tym śladem; ostatecznie, nie mamy ich tak wiele, by lekceważyć nawet niewyraźne wskazówki.

Wstał. W tej samej chwili Elmie się wydało, że słyszy szmer cicho zamykanych drzwi; odprowadzając Chińczyka, wyszła na korytarz hotelowy — był pusty; widocznie pomyliła się.

Powróciła i w zamyśleniu zatrzymała się na środku pokoju. Dopiero co słyszane opowiadanie Ho-Tsenga brzmiało dziwnie fantastycznie, a jednak nie mogła się pozbyć przeczuca, że człowiekiem, który znikł po krótkim pobycie w Bandjermassin, który odważnie i bez troski przepłynął morze, że tym tajemniczym nieznanym jednak mógł być Hendrik. Oczywiście, nie ten Hendrik, którego znała, lecz całkiem inny, nowy człowiek. Ani jednej sekundy nie myślała o tem, że można zbagać nieznanego ślad, tem bardziej, że odwiedząc przedtem Sumbawę, nie zbaczając z drogi.

Musiła użyć całej siły woli, by się wyrwać z bezowocnych w danej chwili rozmyślań i pośpiesznie spać resztę rzeczy.

Nadeszła godzina opuszczenia Batawii. Jacht stał na zewnętrznym rejdzie, gotowy do rozwinięcia żagli. Elma przyjechała motorówką i weszła na pokład. Peera i Nancy jeszcze nie było.

Wysoko się wznosiła ogromna biała ściana, wiatr, jeszcze łagodniejszy w zamkniętym porcie, lekko przeżył płótno. Cicho postukiwała naciągająca jak struna lina okrętowa, żagiel główny układał się w miękkie bufy, bezan dopiero się rozwijał.

Ho-Tseng, który tu przybył prosto z hotelu, pożegnał się i opuścił statek.

Elma z pokładu odprowadzała wzrokiem łódź, uwożącą Chińczyka.

Na wybrzeżu portowym stali obok siebie Peer i Nancy; oboje byli bladzi i wzruszeni. Ho-Tseng wysiadł, obrzucił ich przenikliwym spojrzeniem i zbliżył się:

— I tak pani nieodwołalnie jedzie, miss Rouve?

Milcząc skinęła głową. Stary Chińczyk pochylił się w ukłonie.

— Życzę pani szczęścia i wszelkiego dobra; życzę, by pani niczego nie żałowała i znalazła zapomnienie; życzę pani spokojnego życia i bezbolesnej śmierci.

Nancy popatrzyła na dziwnego starca i z wymuszonym uśmiechem zwróciła się do Peera:

— Co pan Ho-Tseng wie o mnie?

Zamiast Peera odpowiedział Chińczyk:

— Nic i bardzo dużo, moje dziecko. Nie pytałem, nieproszonych odpowiedzi też nie otrzymałem. Ale widziałem wiele ludzi, kobiet również.

Zrobił pauzę, jakby chciał coś dodać, lecz rozmyślił się i zakończył:

— Szczęśliwej podróży! Zanim pani wsiądzie, niech mi wolno będzie zamienić kilka słów z moim młodym przyjacielem.

Z ceremonialnym ukłonem przyjął rękę, którą mu podała Nancy, i pomógł jej zejść po kładce do łodzi.

Nadspodzielanem żywym, sprężystym ruchem odwrócił się do Peera i wziął go pod ramię:

— Nie mamy sobie dużo do powiedzenia. Słyszałem tyle, co mi pan powiedział przed kilkoma dniami u Legotto. Nie pytam o więcej, ale przestrzegam; z obronnej drogi wycofać się panu nie wolno. Co się stało, już się nie odzyska. Pan jeszcze ma sumienie, jest to zarazem i dobrze i źle. To, czego się pan podjął teraz, nie jest podróżą dla przyjemności i miłych przygód. Życzę pomyślności, mój adres pan zna!

Wziął Peera za ramiona, obrócił nim i lekko popchnął w kierunku łodzi. Motorówka odbiła od brzozy, zdrażając do jachtu i podczas całej drogi Jesper ani razu się nie obejrzał.

Uczył za pudełka od papierosów. Zamaskowany transport złota. Jedyny łącznik cywilizacji.

Złoto, diamenty, rad — a nawet poszukiwacze złota, którzy ongiś z kęsem chleba, paczką herbaty i cukru w kieszeni, a łopatą w ręku, przemierzali pustynne przestrzenie egzotycznych krajów, obecnie przewożeni są napowietrzną drogą samolotami.

Zdarzyło mi się — opowiada Sir Harry Brittain — lądować w miejscowości Mbeya-Tanganyika w Afryce, nie oznaczonej wówczas jeszcze na mapie lotniczej. Osiedle to składa się z kilku chat tubylczej ludności, drewniak zamieszkałego przez miejscową „władzę” oraz „hotelu” zbudowanego z gliny, w którym wywieszony jest regulamin, opiewający p. in. że gościom kładącym się do łóżka w butach, liczyć się będzie dodatkową opłatą

za zabrudzenie pościeli.

Oberża ta jest jedną z najdalej wysuniętych „placówek cywilizacji” w sąsiedztwie złotodajnych pól Lupa, odległych stąd o 40 kilometrów. Drogą prowadzącą przez puszcze, kopacze złota przebywają pieszo. Nie dziw, że przybywszy do hotelu, są mocno spragnieni. Właściciel baru, Jim, chętnie ich obsługuje i w zamian za podawane trunki, przyjmuje od swych klientów pudełka od papierosów napełnione okruchami złota. „Na jak długo to starczy?” pyta klient. Jim odważa w ręku starannie otrzymany kruszec, poczem mówi: „Za te śmiecie możecie pić” gratis przez jeden tydzień”. Oberżysta cieszy się wielkim zaufaniem u swych konsumentów i odgrywa rolę nieoficjalnego poczmistrza, któremu kopacze powierzają swe starannie opakowane pudełka od papierosów, napełnione złotem i adresowane do Standard Bank of South Africa w Londynie. Kilkadziesiąt takich przesyłek załadowano do naszego aeroplanu, który nazajutrz wzbił się w przestworza unosząc ze sobą szlachetny metal wartości

pół miliona złotych.

Przewóz samolotami uchodzi za najbezpieczniejszy sposób transportu złota, zaś kradzież zdarzyć się może jedynie przy zetknięciu się szlachetnego kruszca z ziemią... I fak: niedawno temu „uolotniło” się złota wartości ćwierć miliona, w drodze z Bagdadu do Londynu, jak się okazało rabunku dokonano w czasie transportu koleją z Brindisi do Paryża.

Największy przewóz złota odbył się w czasie ostatniego kryzysu złota: oto osiem wynajętych samolotów przewiozło około trzynastu tonn tego cennego metalu, wartości trzydziestu kilku mil. złotych, z Amsterdamu do Le Bourget odbywa się często napowietrzna wymiana złota. A dzieje się to w sposób możliwie niezwracający uwagi... Oto na lotnisku londyńskim w Croydon pojawia się otwarta platforma, bez jakiegokolwiek eskorty i szofera wydaje dyżurnującemu funkcjonariuszowi

kilka tuzinów niewielkich skrzynek. Nikt nie podejrzewa, że skrzynki te zawierają milionowe wartości przesyłane z Banku Angielskiego do stalowej warowni Banku Francuskiego w Paryżu. Jak okiem sięgnąć nie widać policjanta być może, że kilku kręcących się w przyzwyczajonej odległości osobników w odzieży robotniczej — to detektywi. Na miejscu przeznaczenia, w Paryżu, „maskarada” powtarza się: może z tą różnicą, że sztaby złota przebiegają ulice stolicy francuskiej w furgonie okrytym plandeką z napisem jakiejś hurtowni kolonialnej.

W służbie „Złotego Cielca” samolot oddawał już niejednokrotnie nieocenione przyługi. W Nowej Gwinei odkryto złoto w miejscowości Wau położonej wśród dzungli, za potrójnym łańcuchem niebotycznych gór. Dostęp do złotodajnych pól był jednak tak utrudniony, że odstraszal najodważniejszych śmiśków. Setki „poszukiwaczy szczęścia” postradało życie w strasznych moczarach i trzęsawiskach. Aż pewne go dnia przybijający do morskiej przystani statek

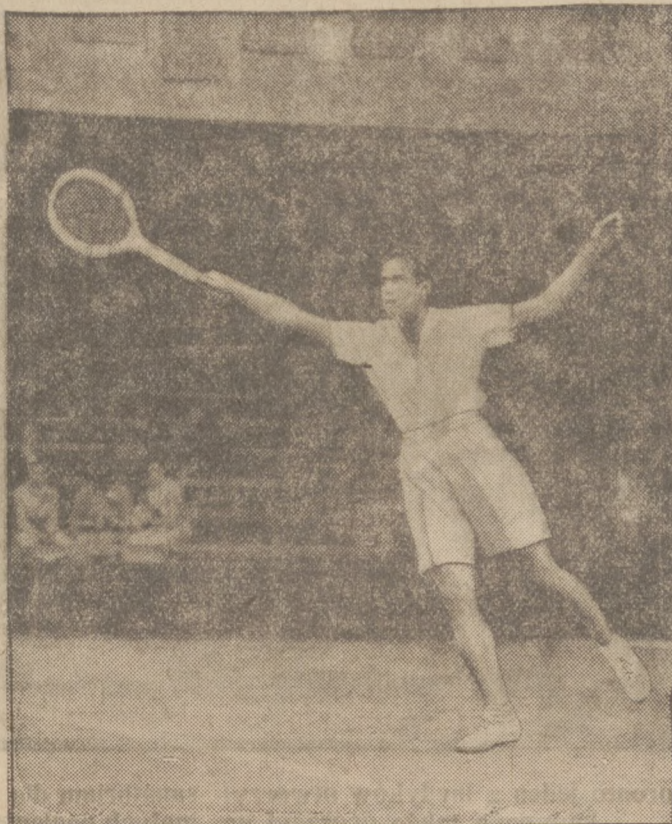
wylądował aeroplan...

Była to maszyna nader prymitywnej konstrukcji, a jednak stała się ona łącznikiem z cywilizacją. Dzięki tej maszynie napowietrznej, przebywającej drogę do osady Wau w przeciągu jednej godziny, a przewożącej poza żywnością i narzędziami dla kopaczy, całe gotowe części budynków, a o-

statnio nawet samochód, miejscowość ta stała się ośrodkiem ożywionej działalności kopaczy złota.

Z Wimbledonu

Amerykanka Babcock, która pokonała Francuzkę Rosambert w stosunku 7:5, 6:2.

Nad jeziorem Ontario... Zakład dla obłąkanych milionerów. Jak żyją „wycofani z obiegu”.

Nad malowniczym jeziorem Ontario, w pobliżu miasta Buffalo znajduje się — śmiało rzecz można — jedyny w swoim rodzaju dom warjatów. Jest to zakład dla chorych umysłowo milionerów, którzy w pogoni za temi milionami, w wirze spekulacji, stracili wkońcu swą równowagę duchową i zdrowy rozsądek.

Zakład ten, to prawdziwy raj dla warjatów.

Każdy z jego pensjonariuszy posiada swój własny, kokieterijny „cottage”, składający się ze stołowego, gabinetu, sypialni, kuchni, łazienki i pokoju służbowego, jak również pokoju gościnnego, bilardu i biblioteki. Cottage położone są w wielkim, starym parku, obfitującym w romantyczne kąciki, stawy, place tenisowe, polanki dla gry w golfa — jednym słowem, we wszystko, czego zapragnąć może dusza „wycofanego z obiegu” milionera amerykańskiego.

Na terytorium lecznicy, zajmującej przestrzeń około jednego kilometra kwadratowego, pensjonariusze korzystają z

całkowitej wolności ruchu.

Radio i telefon, posiadający połączenie z najbardziej oddalonymi zakątkami Nowego Świata, są w każdej chwili do dyspozycji mieszkańców tego domu warjatów, a pierwszorzędnie wyszkolony personel i służba spełnia najniżej życzenie zwarjowanych milionerów.

W jednym z przytulnych domków mieszka już od czterech zgora lat James Walsley, który po wojnie światowej zyskał niezbyt poetycznie brzmiący tytuł „króla worków jutowych”. Na workach tych, eksportowanych setkami tysięcy przez ocean na teren działań wojennych we Francji, Walsley dorobił się wielu milionów. Jednakże pech sprawił, że w listopadzie 1918 r. ustała ta krwawa rzeź i pobyt na worki jutowe zmniejszył się znacznie. Wszelkie spekulacje, na które rzucił się następnie bogacz, zawodziły. Najokrutniejszy z bogów — kryzys, nie oszczędził i Walsleya, który stracił niemal

cały swój majątek.

Gdy mu oznajmiono, że spółka akcyjna, w której umieścił resztki swej

fortuny, zbankrutowała, Walsley wpadł w taką furję, że cały sztab służby nie mógł go opanować. Zdetronizowany milioner wyklął wszystko, co znalazł pod ręką. Zdołano go wreszcie z wielkim trudem związać i przewieźć karetką pogotowia do lecznicy, skąd po kilku tygodniach odstawiono go do zakładu dla zwarjowanych milionerów nad jeziorem Ontario.

Tutaj Walsley zachowuje się bardzo spokojnie. W dokumentach zakładu figuruje, jako ciężki wypadek hipochondrii. Lekarze uważają wypadek ten za nieuleczalny. Z wielkiego krachu zdołał Walsley uratować tyle, że starczy mu do końca życia na opłatę pobytu w zakładzie. Opłata ta nie jest bynajmniej niska, wynosi bowiem 20—30 tysięcy dolarów rocznie.

Do bardzo ciężkich wypadków zaliczają również Harolda Fithe. Nie był on wprawdzie żadnym „królem” lecz w dobie „prosperity” majątek jego oceniano na wiele dziesiątków milionów. Jego magazyny galanterijne rozrzucone były po wszystkich wschodnich stanach, poczynając od Nowego Jorku i Pensylwanii, a kończąc na Wirginii i Południowej Karolinie.

Fithe jest również ofiarą kryzysu. Gdy w roku 1929 nastąpił krach banku, którego był głównym udziałowcem, zmuszony był likwidować

jeden magazyn po drugim.

Milioner przyjmował napozór dość spokojnie owe ciosy, jakie padały nań ze wszystkich stron. Lecz pewnego razu, gdy nadeszło wezwanie z urzędu skarbowego do zapłacenia podatku, Fithe poczał się nagle głośno śmiać. Śmiał się nieustannie, do zupełnego wyzerpania, nawet wówczas, gdy ułożono go do łóżka, a następnie przewieziono do lecznicy. Ten jego histeryczny śmiech nie pozwalał mu jeść, ani pić, tak że w ciągu kilku dni Fithe stracił na wadze 10 kg.

Od 1930 roku milioner przebywa nad jeziorem Ontario. Nie śmieje się już — przeciwnie wdycha ciężko, a często zalewa się łzami. Nie poznaje swej rodziny, nie pyta o nic i niezem się nie interesuje.

Również makler gruntowy z Filadelfii, Samuel Maytner, jest stałym pen-

Szelak jest produktem monopolowym terytorjów indyjskich dokoła Bihar i Orissy. Około jeden milion ludzi znajduje zajęcie w produkcji szelaku, a pięć milionów ma go w swym utrzymaniu.

swe utrzymanie.

W okolicach tych żyje owad, zwany łanowodem lakowym w olbrzymich masach, który w gałęziach pewnych drzew tworzy wydzieliny, w których żyje. Wydzieliny te zbiera ludność, czyści je w sposób prymitywny i odstawia do portów, skąd idą na cały świat. Zbieranie laku z drzew nie może odbywać się w sposób mechaniczny, zapomocą maszyn, jest i pozostanie wyłączną pracą rąk ludzkich.

Spowodu kryzysu światowego ceny szelaku spadły mniej więcej do jednej czwartej cen roku 1929. Bez porozumienia się między sobą, jedynie dla tego, ponieważ osiągnięty zarobek nie wystarczał do zaspokojenia najprymitywniejszych potrzeb życiowych, chłopcy indyjscy zaprzestali zbierać lak. Setki tysięcy drzew, które w roku poprzednim doznawały jeszcze pielęgnacji, zostały zaniedbane. — Skutek był ten, że ceny szelaku znowu się podniosły, co spowodowało chłopów indyjskich ponownie do żywszego zainteresowania się tym produktem.

sjonariuszem zakładu dla umysłowo-chorych.

Dorobiwszy się znacznej fortuny na skupowaniu terenów na południowym brzegu Atlantyku od Wirginii do Florydy, Maytner oświadczył, pewnego razu (a było to jeszcze w 1927 roku) na bankiecie, że jest królem Florydy i zażądał

by go koronowano.

Rozbawieni goście, przyjmując to za do bry żart, zgodzili się i dokonali uroczystej koronacji.

Lecz Samuel Maytner nie był skłonny do żartów. Zamówił sobie koronę którą ubierał podczas uroczystości, następnie podniósł jednego ze swych urzędników do godności ministra ceremonii, innych mianował ministrami, marszałkami, naczelnikami straży dworcowej i t. p. Jacksonville został rezydentem „króla”, zaś obok „pałacu królewskiego” stały we dnie i w nocy strażnice. „Król” Samuel Maytner urządził uroczyste przyjęcia i

odbierał detilady.

Nad brzegiem jeziora Ontario Maytner w dalszym ciągu gra rolę króla, pisząc całymi dniami rozkazy do armii i odezwy do „ukochanego ludu”, rozdaje tytuły i wysokie odznaczenia. Dekrety swe podpisuje Maytner jako „Samuel XVI, król Florydy”.

Yonatan Wors, był właścicielem olbrzymiego przedsiębiorstwa reklamy świetlnej. W 1930 r. Wors zbankrutował, ratując zaledwie okrucy swej fortuny. Podczas burzliwego posiedzenia wierzycieli, zagrożonych utratą, swego mienia, Wors zaczął najpoważniej w świecie wykladać obecnym projekt zakrojonej na szeroką skalę reklamy świetlnej na Marsie. I teraz jeszcze, w zakładzie dla umysłowo chorych, Wors nie porzucił tego projektu. Odczytuje go lekarzom, odwiedzającym go krewnym, innym chorym i dozorcóm zakładu, dodając przy tem marzycielskim tonem:

— Wyobrażacie sobie, jak to będzie, gdy nagle tam gdzieś zabłyśnie

gigantyczna reklama świetlna,

wychwalająca wełniane koszulki firmy Jackson i S-ka?

Jak widać Yonatan Wors dokładnie to sobie wyobraża

NALEPSZA GOSPODYNI W EUROPIE. Pompa na samochodzie.

Zabawny konkurs.

Unieszkodliwianie gazów trujących.

Rozgrywa się obecnie w Budapeszcie pod przewodnictwem żony ministra rolnictwa węgierskiego, pani Kallay, konkurs o tytuł najlepszej gospodyni w Europie. W niezwykle konkursie biorą udział panie i panny narodowości polskiej, belgijskiej, rumuńskiej, francuskiej, jugosłowiańskiej, niemieckiej, węgierskiej i włoskiej. Zdobydźcie tytuł najlepszej gospośi w Europie ta, która otrzyma

największą ilość punktów w następujących konkursach: przygotowanie i usmażenie ryby, sporządzenie leguminy, umycie dwunastu talerzy płytkich, dwunastu głębokich i tyleż szklanek i nakryć, narysowanie i wycięcie w papierze ubranka dzieciennego i — utrzymanie w wesołym na stroju czterech dzieciaków. W pierwszym dniu konkursu, jak donosi prasa węgierska, rozegrały się pierwsze tragedje: zawodniczka Niemka popłakała się, gdyż legumina się spafla. Czworo dzieciaków, pozostawionych w towarzystwie konkurentki Polki, sprzykrzyło sobie siedzenie w jednym miejscu i zainscenizowały

burzliwą demonstrację przy pomocy krzyków i płaczu, których nie mogły uspokoić nawet złożone wysiłki wszystkich biorących udział w konkursie. Trzy talerze i dwie szklanki stłukła — ku swej wielkiej rozpaczy, zawodniczka Rumunka. Konkurs, który potrwa kilka dni, od bywa się przy wielkim zainteresowaniu publiczności, bawiącej się kosztem drobnych dramatów, które się od czasu do czasu przytrafiają konkurentkom. Jedyna Amerykanka, zgłoszona do konkursu, wycofała

się, gdyż nie uwzględniono jej wniosku, by punktację obliczano na podstawie czasu zużytego przez poszczególne zawodniczki w przyrządzaniu ryby i leguminy.

W Lozannie uczyniono sensacyjne odkrycie, które umożliwi unieszkodliwienie gazów trujących. Gazy te mogą pochodzić z bomb zrzuconych przez samoloty, lub też

z pocisków artyleryjskich.

Aparat, o którym mowa przypomina pompę umieszczoną na samochodzie. Porusza się bardzo szybko i może przebyć z latwością 40 kilometrów na godzinę. Wydajność jego jest bardzo znaczna, gdyż w ciągu jednej godziny może atomizować 20.000 metrów kubicznych gazu. Poza to zaopatrzony jest w specjalne przyrządy, przy pomocy, których może neutralizować trujące gazy w zamkniętych pomieszczeniach.

Próby i doświadczenia, czynione przy pomocy tego aparatu, stanowią obecnie

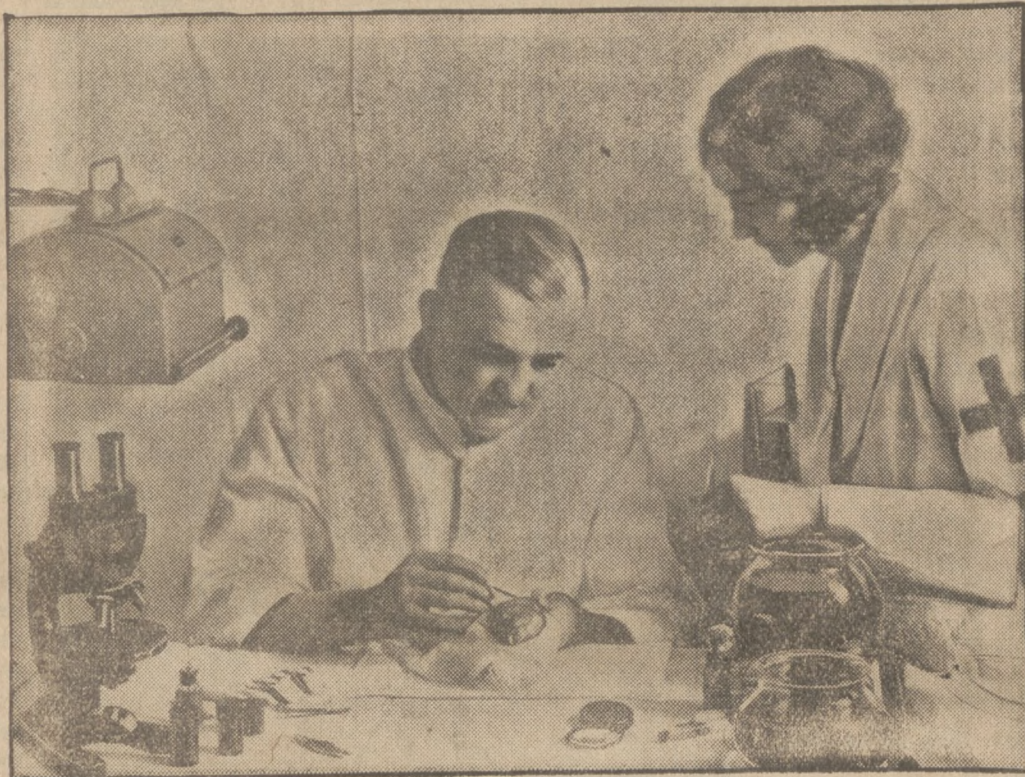
najciekawszy temat rozmów,

poprostu sensację dnia w Szwajcarii. Odkryciem tem interesuje się rząd szwajcarski i rządy szeregu państw.

POMNIK... SZARAŃCZY.

Wiele już pomników stawiano zwierzętom. Nie licząc nagrobków ulubionych faworytów: psów, koni, kotów i t. p., pomnik krowy znajduje się w Seattle w Stanach Zjednoczonych, pomnik świni w parku lorda Mount - Edgembe w Plymouth i pomnik białego królika w Llandudno (Anglia). Ostatnio mieszkańcy Alabama (Stany Zjednoczone) postanowili wybudować pomnik... szarańczy. Od kilku lat szarańcza niszczyła ich zbiory i rozpaczeni rolnicy z takim zapalem walczyli ze szkodnikami i pracowali na roli, że zbiory ich powiększyły się dziesięciokrotnie. W ten sposób nieprzyjaciel zdobył sobie prawo do wdzięczności.

„Rybi doktor”

W Toronto jeden z medyków otworzył sanatorium dla złotych rybek, gdzie dokonywane są także operacje na małych pacjentach.

LEON DEUTSCH.

Maska.

— Niema chyba nic śmiesznieszego — rzekł Jan — ponad chęć zabawienia się w detektywa-amatora. A jednak to właśnie zrobiełem kilka miesięcy temu, bowiem upodobanie do rzeczy tajemniczych stanowi cechę ludzką, zarówno jak i złudzenie co do własnych zdolności dedukcyjnych.

A oto, co miało miejsce:
Wszystko jest zgodne z prawdą, użyję tylko nazwisk fikcyjnych.

Usłyszawszy odgłos strzału, natychmiast rzuciłem się naprzód.

Plaża była pusta. W oddali kasyno, rzęsiście oświetlone, wywierało wrażenie tułumu, jarzącego się w mroku. Miękkie, wilgotne piasek ugiął się pod memi stopami, a fale, wzdłuż których biegłem, szemrały cicho i jednostajnie.

Zatrzymałem się. W ciemnym kącie, u stóp schodów, prowadzących na bulwar nadmorski, leżał jakiś mężczyzna. Przeciwnik jego, nachylony nad nim, wyprostował się nagle, szybkim ruchem wsunął rewolwer do kieszeni i rzucił się do ucieczki. Zaledwie zdążyłem dostrzec twarz jego i zdążyłem: człowiek ten miał maskę — nie zwykłą chustkę jedwabną, zawiązaną zrezygnie dla ukrycia rysów twarzy, ani maskę czarną, używaną na balach kostiumowych, lecz najzwyklejszą karnawałową z różowego kartonu, o wydatnych policzkach i zabawnym, małym, śpiczastym nosie...

Tak mi się przynajmniej zdawało narażenie.

Odrzucając maskę, wszedłem za mordercę, lecz wyprzedził mnie znacznie i zdołał uciec mi, ukrywając się niespodzianie za kabinami kąpielowymi, których bliskość okazała się bardzo dogodna dla niego.

Gdy w toku śledztwa składałem zeznania, przyjęto szczegół o masce zbrodniarza z niedowierzaniem i ironją. Ofiarą, był znany bankier Clarendon, rozgłośny spekulant, wielki rozrzućnik i hulaka. Oskarżono o zbrodnię jednego ze spekulantów, którego wtoczył w nędzę, lecz nie zdołał mu dowieść zbrodni...

Co do mnie, wkońcu przyszedłem do przekonania, że nerwy moje wymagają ratunku, bowiem dziwaczna twarz mordercy prześladowała mnie ustawicznie. Nie było dnia, ani nocy, żeby mi się nie ukazała. A w międzyczasie pamięć o dumnym i rozrzućnym bankierze Clarendon zatarła się niemal zupełnie.

Trwałość wspomnienia o masce zabójcy wydała mi się anormalna; tłumaczyłem ją sobie przemęczeniem, i uznałem za dobre wyjechać dla odpoczynku na sporty zimowe.

Pewnego wieczora, w hotelu, graliśmy w bridge. Pełniłem skromną rolę nieodzownego czwartego partnera, przyznając, dość nieumiejętnie. Po długim wahanu rzuciłem atut, gdy usłyszałem głos za sobą:

— Dlaczego pozbywa się pan dobrej karty tak niepotrzebnie?

Odwrociłem się: tajemnicze indywiduum, które zabiło Clarendona, spoglądało na mnie z uśmiechem.

Poznałem tego człowieka odrazu i wszystko wyjaśniło się dla mnie.

Nie nosił maski, ale twarz jego przypominała maskę.

Górna warga, umieszczona bardzo wysoko, zdawała się podierać nos za krótki. Usta, o niezwykle wąskich wargach, stanowiły rażącą sprzeczność z wydatną brodą. Wszystko to — widzieliście — nie wywierało wrażenia czegoś „naturalnego”. I z tego nie wątpliwie powodu odrazu zafrapowało mnie tak bardzo.

Mimo to byłem zupełnie przekonany, że mam przed sobą mordercę Clarendona.

Zbyteczne tłumaczyć wam, że byłem dla mej partnerki — ładnej i młodej Amerykanki — bardzo niefortunnym partnerem. Przegrała przeze mnie, mimo dobrych kart, co wzięła na trochę za złe. Nie przeszło jej to jednakże udzielić mi kilku informacji o krytyce mojej gry.

— Jakto? — zdziwiła się — nie zna go pan? To rodak pana, znany finansista, operujący milionami z taką łatwością, jak gdyby chodziło o grosze — Bernard Segre.

Nazwisko to nie mi nie mówiło: zasięgnąłem informacji od jednego z moich znajomych — giełdjarza. Odpowiedzi li-

stem udzielił mi w ciągu doby. Bernard Segre w ciągu kilku lat odgrywał rolę prawej ręki Clarendona, później jednak rozstał się z nim w chwili, gdy Clarendon wszedł w stosunki z pewnymi zbyt chciwymi rekinami — giełdjarzami.

Niepewność moja była wielka.

Ujrzały na plaży nieznajomy miał tę samą sylwetkę, co finansista, te same ruchy i postawę.

Postanowiłem wyjaśnić tę sprawę, nie zapominając jednakże, że w toku mych zeznań przyjęto pewne szczegóły z rezerwą, zbliżoną do ironji. To też nie zwróciłem się do wladz, i zdecydowałem się działać na własną rękę...

Nie rozmawiałem więcej z Segre'm, aczkolwiek nie zbrakło mi okazji ku temu. Pewnego dnia dopiero, gdy zobaczyłem go samemu w tolu, zaczęłem go żartem, zapewniając, że od czasu jego mądrej rady ostrożnie obchodzę się z atutami. Zaśmiał się tak że, i stosując się do mego żartobliwego tonu, gorąco winał mi poprawy. Zaprosiłem go na cocktail, na co zgodził się uprzejmie.

Skorzystałem z pierwszego pretekstu, by rozmowę wdrożyć na żądane tory. Okazało się, że bankier znał trochę moją rodzinę: z ojcem mym był na froncie, w pierwszych czasach wojny. To nas zbliżyło. Po paru chwilach rozmawialiśmy, jak dawni znajomi. Było mi więc nietrudno wspomnieć Clarendona bezpośrednio.

— Czy nie był pan przypadkowo przy nim, gdy go zabito? — zapytałem odniechce.

Wydawał się zdumiony.

— Właśnie rozstałem się z nim — rzekł.

Gdy to mówił, podobieństwo jego z maską było bardziej niż kiedykolwiek uderzające.

— „Mam cię!” — pomyślałem, doznając wrażenia zwycięstwa. Nie spuszczaając z niego oczu, opowiedziałem mu, jak znalazłem się na miejscu zbrodni, zanim zabójca uciekł.

— To był pan? — zapytał, poczem przyrzekł mi się badawczo, z ciekawością, która potwierdziła moje domysły.

— I pomyśleć, że zabójca jeszcze buja na swobodzie — rzekł.

— Iluż to zbrodniarzy nigdy nie dostaje się pod klucz — bąknął, zapalając papierosa. Wlepiłem oczy w płomień jego zapalniczki: nawet nie drgnął.

Głosem zupełnie naturalnym dodał: — Kochany panie, towarzystwo starego człowieka może znudzić pana wkońcu. Pozwól, że przedstawię ci moją córecę.

Marja-Róża wyciągnęła mi rękę, podczas gdy ojciec jej wymieniał moje nazwisko. W kostiumie narciarskim wywierała wrażenie zuchwałego chłopca, a imponowała mi swoją zdecydowaną i odważną miną, ale tegoż wieczora, gdy zaprosiłem ją do tańca, odkryłem w niej młodą dziewczynę o wątych kształtach i gibkich ruchach, która wydała mi się subtelniejsza i ufniejsza. Zawarliśmy przyjaźń: razem przewracaliśmy się na śniegu, razem odbywaliśmy wycieczki, i w biegu naszej znajomości przekonaliśmy się, że łączą nas jednakowe upodobania. Wspólny apetyt sprowadzał nas do hotelu na śniadanie lub herbatę popołudniową, przy jednakowym obustronnym dobrym humorze. Gdy termin mego pobytu na śnieżnych szczytach dobiegał końca, prosiła mnie o przedłużenie go, na co zgodziłem się chętnie.

— A dalsze śledztwo? — zapytała. Muszę więc wyznać, że zaniechałem go zupełnie. Ale fakty przemawiają za siebie. Czy Segre naprawdę zabił swego współnika? Jestem dotąd o tem przekonany. Przypuszczam, że usunął go, jak zabija się szkodliwe zwierzę. I niemałą korzyść przyniósł tem społeczeństwu.

Uśmiechacie się? Ach, wy „sentymenciści”, o pozorach niedowiarków! Widzę, że zbudowaliście na poczekaniu cały romans!

Myślicie zapewne, że ożeniłem się z Marją-Różą?

Przyznaję, że sytuacja byłaby ciekawa: po odkryciu zabójcy został jego zięciem, raczej niż wydać go władzom. Byłaby to rzecz niepowszednia. Nie przeczę, ale rzeczywistość ułożyła się jeszcze prościej: Marja-Róża została żoną bratanka Clarendona. I to zdaniem mojem — ułożyło się le rzeczy.

Tłum. L. M.

ABONAMENT miesięcznie w administracji wzgl. zamiejscowy zł. 2,50, zagranicą zł. 5,50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 600 pół strony zł. 325 1mm, wiersz 1 łamowy opisowy zł. 250 specjalnie!.. 150, reklamy 60 gr. drobne 15 groszy za wyraz. W niedzielę i dni świąteczne 25 proc. drożej